

LAIKAS

Nr. 176 IXM.

“EL TIEMPO” — SEMANARIO LITUANO — 10 DE OCTUBRE SPALIO 10 D., 1956 METAI

KADA BUS GALAS?

KOVA DĖL SUEZO KANALO TEBESITĖSIA

Liepos 26 d. Egiptui nacionalizavus Suezą kanalą pradėjo virsti tarptautinės politikos naujas katilas ir dar neaišku, kam teks jį išvalyti. Po ilgokų manevrų Viduržemio jūroje esančių karinių vienetų, vėl viskas atslūgo. Praėjusios konferencijos iš 22 ir 18 valstybių Londone nedavė teigiamų rezultatų. Egipto vyriausybė su prezidentu Naseriu priešakyje stipriai laiko savo poziciją ir anglai su prancūzais, iš pradžių daug triukšmavę ir grasinę karu, pradeda atšalti. Reikalas buvo perduotas Jungtinėms Tautoms. Spalio 1 d. susirinko 18 valstybių įgaliotiniai spresti painaus Suezą kanalo klausimo New Yorke. Dalyvauja: J. A. Valstybės, Didžioji Britanija, Prancūzija, Australija, Norvegija, Šveicarija, Danija, Turkija, Iranas, Ispanija, Etijopija, Japonija ir Pakistanas. Iš Egipto pusės atvyko ministras Mahmoud Fawzi, komandantas Ali Sabry, asesor politico de Nasser ir Baghat Badawi, Suezą administracijos tarybos pirmininkas. Iš anglų pusės atstovauja ministras Selwyn Lloyd, o iš prancūzų — Christian Pineau, užsienio reikalų ministrai. Pritariant 15-ai valstybių iš 18-os buvo sudaryta taip vadinama „Asociacion de Usuarios“, patiekta J. A. Valstybių antroje konferencijoje Londone prieš dešimt dienų. Japonija, Pakistanas ir Etijopija nutarė nepriklausyti minėtai organizacijai AUCS.

Kad reikia ieškoti kokių nors būdų bendrai kalbai su Egiptu, visų susirinkusių 18 valstybių buvo viena nuomonė, tačiau susidarė nuomonių skirtumai dėl pačios administracijos. John F. Dulles atvykęs į New Yorką pranešė, kad bent šiuo metu J. A. Valstybės nemanančios paskelbti Egiptui ekonominį karą, taip pat pasiūlė, kad ir Izraelis išreikštų savo nuomonę Suezą kanalo atžvilgiu. Kas link naujo kanalo pasisakė, jog šiuo momentu nemanoma praveisti kitą kanalą, kuris atstotų Suezą. Buvo pareikšta nuomonė, kad ši opi problema sudaranti pavojų Europos vienybei ir kad J. A. Valstybės neturinčios jokios intencijos pasirašyti nepriklausomą sutartį su Egiptu naujų valstybių. Spalio 3 d. į New Yorką atvyko ir sovietų užsienio reikalų ministras Dimitrijus Šepilovas. Komisija su visų įtempimu dirba, norėdama tinkamai paruošti projektą minėtai sąjungai, kai tuo tarpu Egiptas jau iš anksto pasiruošęs atakuoti minėtą vienetą. Atvykęs Šepilovas pranešė, kad valstybės turėtų suderinti Egiptą, kaip savarankės valstybės įstatymus su įstatymais, kuriais remsis minėta asociacija. Sukėlė nemažą susirūpinimą J. A. V. Dulles pareiškimas kas

link Prancūzų ir Anglų kolonializmo, tačiau manoma, kad kada eis klausimas Suezą kanalo Saugumo Taryboje Jungtinėse Tautose, tai J. A. V. pilnai pritaris anglų ir prancūzų politikai. Ateitis parodys, kuo baigsis ši kova Tautų Sąjungoje,

ir tuo reikalu iš Rusijos buvo paprašyta paskolos. Amerikiečiui korespondentui Naseris pareiškė, kad jis sutinkas derėtis Suezą klausimu, kad būtų išrištas taikiu būdu, kai tuo tarpu subsektorius Husein Fawzi tvirtina, kad Egiptas ko-

Jungtinių Tautų rūmai New Yorke, kur šiuo metu sprendžiamas Suezą kanalo klausimas.

kuri prasidėjo spalio 4 d. Arabų 7 valstybės, kurios priklauso ONU pareiškė norą taip pat dalyvauti Suezą kanalo klausimo išsprendime.

IDEOLOGINIAI NESUTARIMAI TARP BELGRADO IR MASKVOS

Socialkomunistinis Jugoslavijos laikraštis „Borba“ iškelia kaip kuriuos ideologinius nesutarimus tarp Maskvos ir Belgrado. Tie nesutarimai vyksta sąryšyje su Tito ir Chruščiovo susitikimu. Paskutiniai paslaptiniai „pasimatymai“ Yaltoje ir pagal Maskvos radio „draugiškos ir nuoširdžios“ vaitės vasarvietėse didžiųjų Maskvos valdovų kaip Chruščiovo, Bulganičio, Serovo, Tito, Vorosilovo ir kitų, tarp jų vyksta ideologiniai nesutarimai rodo, kad vėl gali įvykti komunizmo krizė pasaulyje. Ypatingai tai skelbia Jugoslavijos politiniai ir diplomatiniai šaltiniai. Net prileidžiama, kad galys įvykti atsiskyrimas Tito nuo Maskvos, arba staigus pasikeitimas vadovaujamoose Sovietų Sąjungos organuose. Vakarų Vokietija pranešė, kad kreipsis į Europos tautas, kad pastarosios koordinuotų užsienio politiką, kaip žingsnį į kontinentalinę vienybę. Po ilgų pasitarimų Vakarų Vokietija pasiekė susitarimą su Prancūzija dėl Sarro krašto ateities. Tarp Izraelio ir arabų nuolat vyksta įtempimas, neapykantos katilas verda, kai tuo tarpu Lenkijoje vyksta žiaurus teis- mas Poznanės sukilimo kaltininkų. Darbininkija reikalauja ekonominių sąlygų pagerinimo

vos iki galo, pakol laimės, ir padarys pradžią kolonializmo galui. Paskutiniu laiku į Saugumo Tarybą įėjo naujų valstybių delegatai, kurie kartu su jau buvusiomis spres Suezą kanalo klausimą. Tito po paslaptinių atostogų grįžęs į sostinę vėl priims komunistinių tautų atstovus. Paskutiniu laiku Rusija suteikė Vengrijai didelę paskolą, 100 milijonų rublių. Prieš kiek laiko palaidojus Nikaraguos prezidentą Anastazijų Somoza, kuris mirė nuo atentato po sunkios operacijos, Ludvikas Somoza, einas prezidento pareigas jieško būdų kaip praveisti krašte taikią politiką ir išrišti visus neaiškumus.

Visi tie įvykiai rodo, kad tarptautinės politikos katilas smarkiai verda, kurstomas komunistinio elemento. Bet kuo daugiau verda, tuo geriau, nes per tai dar daugiau paaiškės bolševikų kėsiai, o tas mums pagreitins laisvės troškimo išsipildymą. A. Kalnujiškis

* Vokietijos federalinė vyriausybė š. m. spalio 23 — 24 d. d. Bonnoje ruošia CRALOG 10 metų sukakties minėjimą. CRALOG yra organizacija, per kurią teikiamos pagėdaiams pašalpos. Iškilimėse dalyvauja Balso pirm. kan. Dr. J. B. Končius, VT pirmininkė ir Balso vicepirmininkė A. Devenienė ir Balso direktorius Europoje I. Rugienius. * Š. m. rugsėjo pradžioje buvo susirinkęs aktualijų reikalų svarstyti Vlika praplėstasis prezidiumas. Į jį įeina po vieną atstovą iš visų Vliką sudarančių grupių. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos atstovais į Vliką paskirti tos sąjungos pirmininkas adv. A. Juknevičius, be to, vilniečiai veikėjai P. Višcins ir Dr. M. Alseikaitė - Gimbutienė.

KOVOKIME, NES PERGALĖ ARTI!

Peržengus vieną dešimtį įtemptos kovos dėl Lietuvos laisvės, vėl tenka truputį stabtelėti ir pažūrėti, kokie uždaviniai laukia šiame antrame dešimtmetyje, kokios buvo padarytos klaidos, kaip jas atitaisyti. Niekas neabejoja, kad per pastutinius metus daug kas padaryta laisvinimo darbe. Jeigu pačioje pradžioje pavergtųjų tautų reikalai buvo neaiškūs daugumai, tai šiandien visai kitaip žiūrima į bolševikų kėsulį, daugiau ir daugiau suvokiama jų sukty planai pavergti laisvąjį pasaulį ir už geležinės uždangos esančios tautos daugiau vis randa simpatijų. Su išblokštaisiais ir emigrantais šaukia visas pasaulis, reikalaujamas pavergtoms tautoms laisvės. Tie visi rezultatai, be abejo, nebuvo pasiekti be pastangų. Visi užsienyje gyvenantieji jautė pareigą kovoti kur tik gali, ir kokiomis priemonėmis tik gali prieš pavergėją, žiaurųjį bolševizmą, kuris, dangstydamasis visokiomis skraistėmis, sėjo ir sėja melą ir neša mirtį bei žiaurią priespaudą.

Kovai dėl laisvės išikūrė stiprūs vienetai visuose kraštuose, tarp kurių ir Pavergtųjų Tautų Sąjunga. Pastaruoju laiku jos delegacija apsilankė ir Argentinoje, turėdama didelį pasisekimą ir rasdama daug pritarimo visuose sluogsnuose. Vietinė spauda šiltai atsiliepė apie ją, net buvo priimta Argentinos vyriausybės. Neabejotina, kad šis lankymasis po visus kraštus duos teigiamų vaisių ir dar pagyvins kovą prieš pavergėjus. Po tiek laiko niekam nežinoma Lietuva šiandien yra užuojautos centre daugelio laisvųjų tautų, o tas turi mus skatinti kovai.

Iki šiol mes, Argentinos lietuviai, turime prisipažinti, kad gal per mažai kreipėme dėmesį į mūsų bylos kėlimą tarp argentiniečių. Tam gal buvo ne-

visai palankios sąlygos iš valdžios organų pusės, tačiau dabartiniu metu, kada Argentinos valdžia priima Pavergtųjų Tautų Sąjungos delegaciją, mūsų jėgos turėtų nukrypti į laisvės problemą visa plotme. Reikia panaudoti visas priemones: parodas, gražiai suorganizavus tautines šventes pasikviesti įtakingesnius žmones, o simpatizantų visada rasime, daryti propagandą per argentiniešką spaudą, klijuoti atsisaukimus pasekant bolševikiniais metodais. Mes turime didesnę teisę skelbti tiesą, nors jiems ir skaudžią, negu jie melą. Dabartiniu momentu, kada pralaužti pirmieji ledai, visos organizacijos vieninai tesiima laisvinimo darbo, o tada nesulaikomai pavergtųjų tautų veržimasis į laisvę pralauš geležinę uždangą ir užtekės laisvės rytojais.

Nedovanotina klaidą daro tie tautiečiai, kurie nuošaliai stovi nuo organizacinio gyvenimo, visiškai atitrūkę nuo lietuviško kamieno ramiai ir neprasmingai leidžia dienas. Šiandien visos kolonijos: Kordoba, Santa Fe, Rosario ir Bs. Aires su savo apylinkėmis turi tam tikrą ryšį, juose yra atstovai, per kuriuos galime palaikyti reikiama kontaktą. Galima būtų net sušaukti visos Argentinos tiek jaunimo, tiek suaugusių suvažiavimus, aptarti dar vieningesnio darbo galimybes, tik visur reikia ryžto, entuziazmo, nebijoti aukos ir nepastatyti savo asmeninius interesus virš bendrų tautos interesų.

Nuolatiniai pasikeitimai Sovietų Sąjungoje, ten kylas nerimas ir laisvės šauksmas rodo, kad tų tautų išsilaisvinimas ne už marių. Jų akys krypta į mus, prašydamos, kad mes, džiaugdami laisve, neužmirštume kas yra vergija ir ką reikia vergijoje leisti pilką gyvenimą. Kovokime, o laimėsime, kad ir reikėtų aukos!

A. Klevelis

PAVERGTŪJŲ TAUTŲ ATSTOVAI ARGENTINOJE

Kaip jau buvo skelbta „Laike“, rugsėjo 30 d. atvyko į Argentiną Rytų ir Vidurio Europos pavergtųjų tautų atstovai. Komisija susideda iš latvio, lenko ir rumuno. Lenkų atstovas Dr. Stefan Korbonski yra lenkų pagrindžio veikėjas, o rumunų Constantin Visoianu buvo ministras pirmininkas. Pir-

intelektualinius ir valdžios sluogsnus su pavergtųjų tautų reikalais. Spalio 1 d. minėta delegacija padėjo vainiką prie Gen. San Martín kapo Bs. Aires Katedroje ir 17 val. turėjo pasikalbėjimą su Argentinos ir užsieniečių spaudos atstovais City Hotel. Pavergtųjų Europos Tautų Sąjunga, į kurią įeina Albanijos,

Pavergtųjų Tautų delegacija duoda pranešimą spaudos atstovams spalio 1 d. 17 val. City Hotel. Kalba delegacijos pirm. Dr. Vilis Masens.

mininkauja latvis Dr Vilis Masens, kuris yra tarptautinės teisės specialistas, buvęs diplomatas Londone, Kaune ir Paryžiuje. Yra vedęs lietuvaite, kuri atvyko kartu su minėtu svečiu. Delegacijos pirmininkas turės priėmimą iš lietuvių pusės Aušros Vartų lietuvių parapijos patalpose šeštadienį, spalio 6 d. 13 val., dalyvaujant lietuviškų organizacijų atstovams. Atstovai atvyko į Ezeiza lapkričio 30 d. tiesiog iš Montevideo. Išlipęs iš lėktuvo delegacijos pirmininkas pareiškė nuoširdžiausius sveikinimus Argentinos tautai, kurios kovą dėl laisvės gerai pažįstama pavergtųjų tautų delegacijai. Taip pat paaiškino, kad pagrindinė misija esanti supažindinti Argentinos

Bulgarijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Estijos, Rumunijos, Lenkijos ir Čekoslovakijos atstovai turi tikslą kovoti dėl tų tautų išlaisvinimo, pareiškė Dr. Masens spaudos atstovams, ir esanti atėjusi valanda, kad laisvosios tautos pažintų tų tautų dramą ir prisidėtų moralei parama prie pavergtųjų tautų laisvės. Tautų Sąjunga rūpinasi, kad kiekviena valstybė turėtų laisvai išrinkti savo valdžią ir norima, kad ji įsikvištų į pavergtųjų tautų rinkimus, kad jie būtų laisvi. Spaudos atstovų susirinkime delegacija pareiškė, kokias kančias kenčia okupuoti kraštai, užsiminta ir apie deportacijas. Brazilijoje minėti svečiai buvę priimti prezidento Dr. J. (Tęsiuys 2 ps.).

ASAMBLEA DE NACIONES CAUTIVAS DE EUROPA

(ANCE)

"ANCE", la Asamblea de las Naciones Cautivas Europeas (Assembly for Captive European Nations, "ACEN") tuvo su constitución el 29 de septiembre de 1954, en la víspera de la novena sesión de la Asamblea General de las Naciones Unidas, al reunirse los representantes de nueve naciones de la Europa Central y Oriental en el Centro Internacional Carnegie, frente a la sede de las Naciones Unidas, en Nueva York. Así la solidaridad fraternal que los sufrimientos comunes habían creado entre los pueblos de Albania, Bulgaria, Checoslovaquia, Estonia, Hungría, Letonia, Lituania, Polonia y Rumania ha recibido su solemne consagración. De esta manera fué establecida en el mundo libre una tribuna desde la cual los puntos de vista y las aspiraciones comunes de los pueblos antaño libres e independientes, pero reducidos actualmente al silencio, pueden ser expresados de alta voz.

En violación flagrante de los acuerdos celebrados y de los compromisos contraídos por los Soviets durante y después de la guerra, y en desprecio de los principios más elementales del derecho de la gente, estos países fueron privados de la independencia nacional.

Fueron, en realidad, incorporados al sistema colonial más rapaz y más despótico que jamás haya padecido el mundo: el Imperio Soviético.

Cerca de cien millones de seres humanos en la Europa Central y del Este fueron violentamente despojados de todos los derechos humanos y de todas las libertades fundamentales.

Han sido ante todo, desposeídos del sagrado derecho de elegir libremente su gobierno. Forzadamente les han sido impuestos regímenes dictatoriales, diseñados y controlados por los Soviets. Dueños de vida y muerte de los pueblos esclavizados, estos regímenes no son más que instrumento de un sistema imperialista, empeñados en destruir el alma de las naciones subyugadas y en transformar al ser humano en un robot.

Reducidos al silencio, mas no conquistados, los pueblos esclavizados de la Europa Central y Oriental depositan toda su fe en la ayuda del mundo libre.

Sus fines comunes, los principios e ideales que los animan fueron llevados al conocimiento del mundo libre por una "Declaración de los

Fines y Principios de la Liberación de los Pueblos de la Europa Central y Oriental" subscripta en el Independence Hall de Filadelfia el 11 de febrero de 1951, así como por las resoluciones de enero y del 12 de junio de 1952.

La Asamblea de las Naciones Cautivas Europeas está destinada a ser la alta tribuna desde la cual los puntos de vista y objetos de los pueblos esclavizados puedan ser llevados al conocimiento del mundo libre, ofrece al mismo tiempo un cuadro que reúne los esfuerzos de los representantes autorizados de todas las tendencias y afiliaciones democráticas de estas naciones sobre una base permanente y durable.

El objetivo principal de la "ANCE" es defender la causa de la liberación de los países de la Europa Central y Oriental sometidos al yugo comunista. "ANCE" constituye asimismo una fuente segura de informaciones sobre las condiciones reinantes en los Países Europeos esclavizados por la dominación soviética.

* * *

Pagerbtas Pavergtųjų Tautų delegacijos pirm.

Dr. Vilis Masens

Šeštadienį, spalio 6 d. Aušros Vartų lietuvių parapijos patalpose buvo priimtas Rytų ir Vidurio Europos Pavergtųjų Tautų delegacijos pirmininkas Dr. Vilis Masens su Ponia. Priėmimo dalyvavo Dr. Vilis Masens su Ponia, lietuvaite, Sandra Lukšyte Masens, buvęs Lietuvoje konsulu Dr. Arnaldo Barsanti su Ponia, Stase Galeckaite de Barsanti, latvių atstovas P. Visvaldis Gusts, estų atstovas P. Walter Jock su Ponia, gen. T. Daukantas, Lietuvių Centro pirm. A. Mičiūdas, šv. Cecilijos choro pirm. B. Blumbergas, ALPPS atstovas K. Rūnimas, Arg. Liet. Karį ir Kovotojų S-gos pirm. kap. V. Diminskis, ARLB CV pirm. Ig. Padvalskis, Pavergtųjų Tautų Sąjungos delegatų sutikimo komisijos atstovas agr. A. Santaras, Skautų Brolių pirm. St. Babronis, LICA sekretorius J. Gilydis, Hurlinghāmo Liet. Bendr. atstovas A. Zidelis, Aušros Vartų liet. parapijos klebonas kun. Pr. Garšva, „Laiko“ red. kun. A. Kleiva ir „Mindaugo“ Dr-jos iš Beriso trys atstovai: V. Stundžia, J. Stoškūnas ir A. Dulksnys.

Garbingas svečias priimtas su gražiomis vaišėmis, kurias surengė minėtos draugijos. Per jas buvo duotas pranešimas ir eilė klausimų, kuriuos Dr. Masens maloniai atsakinėjo. Svečių organizacijų vardu pasveikino agr. A. Santaras ir Dr. A. Barsanti. Vaisių metu kalbėjo latvių ir estų atstovai ir Klebonas kun. Pr. Garšva.

Tarp kitų pokalbių buvo užklausta, kokį pasisekimą turėjusi minėta delegacija Argentinoje. Dr. Masens pareiškė, kad delegacija buvo labai šilta priimta Argentinos vyriausybės: Respublikos Prezidento ir Patariamosios Grupės. Esanti galimybė įsteigti informacijos centrą Bs. Aires mieste kovai prieš komunizmą. Minėta delegacija atstovaujanti apie 100.000.000 pavergtųjų, todėl sutinkama be rezervų. Svetimo Ministerijoje kalbėta dėl mokslinių diplomų pripažinimo. Ministerija esanti palanki, jog su atitinkamu liudininku palidijimu galima būtų pripažinti išduotus diplomus Lietuvoje ir kituose pavergtuose kraštuose.

Į antrą klausimą, kokioj padėty randasi Pabaltijo valstybių klausimas juridiskai buvo atsakyta, kad mūsų klausimas yra viso pasaulio pavergtųjų tautų klausimas ir pareiškta, kad jis nesiskiria nuo kitų satelitinii valstybių.

Kai buvo atsklausta, kokios lėtinios reikėtų laikyti Argentinos lietuviams kovoje su bolševizmu, buvo pasisakyta, kad dabartiniu metu mažai turi reikšmės propagandiniai dalykai, nes jau jie nusibodę. Reikėtų, išsireiškė, kelti laisvės byla asmeninių pažinčių keliu. Jeigu būtų iškeltas mūsų klausimas ONU, tai, be abejonės, sakė Dr. Masens, daug tautų būtų mums palankios, nes susidomėjimas pavergtaisiais kraštais esąs labai didelis.

Dar šino momentu iškelti ONU pavergtųjų tautų klausimą sunku bent tiesioginiai. Reikią rasti formą, būdus ir, pasitaikius tinkamam momentui, būtų galima pajudinti

APIE PASIRUOSIMUS NAUJIEMS MOKSLO METAMS

(Elta). Bolševikinėje pavergtosios Lietuvos spaudoje nusiskundžiama, jog visoje eilėje rajonų blogai ruošiamos mokyklos naujiems mokslo metams. Pvz. Pandėlio rajone iš 35 mokyklų suremontuotos tik dvi, o penkiose pradėti dažymo ir krosnių tvarkymo darbai. Kuru aprūpinta tik trečdalis mokyklų.

Taip pat nusiskundžiama, kad nesirūpinama "užtikrinti geros sąlygos visuotiniam mokymui". Dėl tų sąlygų stokos praėjusiais metais atskiruose rajonuose mokyklų nelankė 5 — 6 procentai mokyklinio amžiaus jaunimo.

Vilniuje pasirodė įvairių delegacijų iš užsienio, ypač iš įvairių komunistinių kraštų. Į Vilnių nuvykusiems Anglijos — Sovietų draugystės delegatams buvo aprodyta Gedimino pilis, šv. Petro ir Povilo, šv. Onos bažnyčios, net Aušros Vartai (žiūrėkite: kokie lietuviai pamaldūs ir kokia ten religijos laisvė...). Britams didelį įspūdį padaręs ypač Dailės muziejus. Į Vilnių atvykęs Varšuvos un-to prof. Valuncis daugiausia domėjosi mokslinio darbo organizavimu. Jam buvo aprodyta un-to biblioteka, namai, kur gyvena A. Mickevičius. Lenkų — Sovietų draugystės delegacijos narius sutiko "LTSR kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos" valdybos pirm. P. Ratomskis, vad. "Kultūros m-jos vyr. meno reikalų valdybos virš." V. Pečiūra ir kt. Svečiai iš Lenkijos pasirašė senojo un-to rūmuose svečių knygoje, vedamoje jau 100 metų, pabuvojo N. Vilnos mokytojų institute, kur ruošiami mokytojai Lietuvos mokykloms lenkų dėstomąja kalba, kalbėjosi su dėstytojais ir studentais, be to, dar lankėsi Kaune. Susitarta ateinančiais metais Lenkijoje, dabar vadinamoje "Lenkijos liaudies respublika", surengti "Lietuvių kultūros dekadą" ir sustiprinti su ja kultūrinius ryšius.

Bolševikai su pasididžiuoju skelbia, kad gavę prašymą iš Vašingtono kongreso bibliotekos atsiųsti jai visą eilę Vilniaus un-to darbų bei leidinių. Jų pasiūlyta į Vašingtoną, New Yorką, Mančesterį, Londono aukštąsias mokyklas.

(Elta). Skelbiama, kad per kasinėjimus Pilėnuose rastų medžiaginės išlaisvinimo byla. Tarp kitko užsiminė, kad latviai turį susiorganizuoti švedijoje pašalpos organizaciją, kuri, per Raudonąjį Kryžių, be jokių miltų siunčianti pagalbą savisiems, esantiems pačioje Rusijoje; koncentracijos stovyklose ar kalėjimuose. Tuo tarpu neišimami iš mūto visi, kurie siunčia siuntinius tiesiog į tuos kraštus, kaip Latvija, Lietuva etc. Užsiminė ir apie Rygoje įvykusį neramumą. Tačiau pareiškė, kad Rygoje nebuvęs lidesnio mąsto sukilimas, kaip buvo skelbiama spaudoje.

Delegatas priminė, kad pavergtuose kraštuose padėtis esanti labai sunki. Skelbiamas palengvėjimas yra tik bolševikų melas ir ragino visus vieningai dirbti išlaisvinimo darbą.

Aplankęs visas Argentinos lietuvių kultūrinio centro įstaigas: „Laiko“ spaustuvę, Lietuvių Tautinį muziejų, Lietuvių Salę ir kitas, išreikšdamas per „Laiko“ redaktorių visiems Argentinoje esantiems lietuviams nuoširdžiausius linkėjimus, kvietė visus Argentinoje esančius lietuvius bendrai tarp savęs ir drange su visomis kitomis pavergtomis tautomis vesti vieningą ir nepertraukiamą kovą prieš mūsų tautų pavergėją ir visos žmonijos priešą komunizmą.

Minėtas svečias sekmadienį, spalio 7 d. 12 val. dalyvavo p. p. Eleonos Onos Butkutės ir Kazimiero Gasevičių ūkyje lietuvių studentų suvažiavime, o 14 val. vainiko padėjime prie vėliavų buvo Regis Vedegeys, Algimantas Rastauskas, Eugenija Čikštaitė, Olga Čekanauskaitė, Liudė Paliulionytė ir Dalia Santaraitė. Užėdamas vainiką Dr. Masens pasakė gražią ispanišką kalbą susirinkusiai gausiai miniai lietuvių, latvių, estų ir kitų pavergtųjų tautų. Vakare, 17 val. Dr. Masens su Ponia buvo priimtas pas latvius, kuriame lietuvius atstovavo Ign. Padvalskis, agr. A. Santaras ir gen. T. Daukantas.

kultūros paminklų duomenys su-tampa su turimomis istorinėmis žiniomis apie Pilėnų pilies tragediją. Kaip žinoma, 1334 m. jos narsieji gynėjai gyvi susidegino per kryžiuočių antplūdžio metu sukeltą didžiulį gaisrą. Atkasant Trakų pilyje šiaurinę gynybos sieną, rasta kunigaikščių Kęstučio ir Vytauto laikų sidabrinii pinigų, be to, keramikos, koklių ir čerpių nuolaužų ir kt. Sprendžiama rastuosius daiktus buvus pagamintus 1664 m. Pačioje Trakų pilyje iki metų pabaigos numatoma atstatyti trečiąją aukštą ir pastato viršutinę dalį. Archeologo K. Meko vadovaujama grupė tyrinėja Kauno pilį. Restau-rojamas rytinis pilies bokštas, taip pat rūpinamasi konservuoti išlikusį pilies mūrą. Rasta indų likučių ir sveikų indų, iš 15 — 16 amžiaus ginklų ir kt. Tam tikrų archeologinių duomenų skelbiama esant rasta ir per kasinėjimus Gedimino kalno papėdėje Vilniuje, ypač atkasant šv. Onos - Barbaros bažnyčios liekanas.

Bolševikai griasi naujai atstatyti „kultūros paminklą“ — seniausią Lietuvoje Zapyškio bažnyčią. Bolševikiniuose leidiniuose spausdinamos nuotraukos, kaip ji dabar atrodo. Esą jau konservuojami Poškos, Baubliai. Į konservavimo darbų vietą buvo išsiųsta „mokslinė ekspedicija“. Šiemet žadama pradėti ir A. Baranausko klėtėlės Anykščiūose apsaugos darbus, taip pat pradėti tvarkyti Maironio tėviškę. Ateinančiais metais „užplanuota konservuoti“ — atkurti K. Būgos, V. Krėvės, K. Požėlos ir J. Žemaitės tėviškes, sutvarkyti Tomo Manno namelį Nidoje, restauruoti V. Grybo skulptūras — „žemaitį“, Raseiniuose, „S. Daukantą“ Papi-lėje ir kt. (Elta).

— K. Meškauskas, „Komunisto“ Nr. 7/1956 apžvelgdamas šiemet išleistą statistinį rinkinį „TSRS liaudies ūkis“, pasigenda statistinio leidinio, skirto tik Lietuvai. Statistikos valdyba raginama kuo greičiau tokių statistinių duomenų rinkinį apie Lietuvą išleisti. Džiaugiamasi, kad Sov. Sąjungoje yra didelis gyventojų prieauglis (17,2 žmonių tūkstančiai gyventojų), nors Ukrainoje, Gudijoje ir Lietuvoje gyventojų skaičius dar nėra pasiekęs prieškarinio lygmens. Lietuvoje skelbiama esant šiemet 2,7 mil. žmonių, Vilnių turint 200.000 gyventojų, Kauną — 195.000 ir pagal gyventojų skaičių užimant tarp Sov. Sąjungos miestų 65 ir 66 vietas. (Elta).

— (Elta). Vilniaus radijas 1956. IX. 21 paskelbė „T. Lietuvos Aukščiausios Tarybos prezidiumo“ įsaką, kuriuo Juozas Grigalavičius, Igno sūnus, paskirtas „T. Lietuvos Ministeriių Tarybos pirmininko pavaduotoju“. Tačiau nei apie jį patį, nei jo nuopelnus, partija ir valstybei“ plačiau nepranešta.

Bolševikinis polittrukas Jonas Šimkus, kadaisė padėjęs pats sulminti savo draugus rašytojus bei žurnalistus ir rinkęs juos į deportuojamųjų Sibiran transportus, ryšium su 50 m. gimimo sukaktimi „LTSR Aukščiausios Tarybos prezidiumo“ įsaku apdovanotas „LTSR nusipelnusio meno veikėjo garbės vardu“.

— (Elta). Turistų siuntimas iš Lietuvos į satelitinius kraštus ir Vak. Europą dar nėra pasibaigęs. Šiemet iš Lietuvos ten buvo pasiųsta keli šimtai tos rūšies turistų. Keliolika lietuvių dalyvavo taip pat „antrojoje kelionėje aplink Europą“. Rugsėjo pradžioje viena grupė buvo išvykusi į Suomiją, keli dalyvavo sovietinėje turistų ekskursijoje Norvegijoje. Ir vėliau dar keliolika lietuvių buvo išvykę su sovietinėmis turistų grupėmis į kitas užsienio šalis. Spalio mėnesį organizuojama kelionė į Indiją. Turistai į Delhį vyks per Maskvą lėktuvu. Iš Lietuvos joje dalyvaus apie 30 žmonių.

— 1956. IX. 18 iš Varšuvos į Vilnių atskrido Lenkijos mokslu akademijos istorijos instituto mokslininkai Šlepkosanka ir Sereškis. Jie pirmoj eilėj norėjo pasirinkti medžiagos savo darbams apie Joachimą Lelevelį ir kitus 19 a. veikėjus, gyvenusius ir dirbusius Vilniuje. Tam tikslui pasinaudojo un-to centrinės bibliotekos archyvuose esančiais medžiaga, dokumentais, istoriniais veikalais. Svečius priėmė prof. J. Žugžda. Jiems buvo aprodyti Vilniaus istoriniai ir architek-tūriniai paminklai.

Nauji Sovietų užsimojimai, susiję su žmonių perkeldinimu

(Elta). Šie metai ypač gausūs Sovietų Sąjungos komunistų partijos ir vyriausybės nutarimais, susijusiais su žmonių perkeldinimu į Sovietų rytų ir Sibiro sritis.

Pirmoji tokia akcija buvo — jaunimo įpareigojimas vykti į šeštojo penkmečio statybas. Ši akcija palietė ir pavergtosios Lietuvos jaunimą, kurio iki šiol bent trys ešalonai jau yra išsiųsti, daugiausia į Pavlodaro aliuminijaus kombinato statybas ir tiesiti geležinkelių Kazachstano stepėse.

Antroji šiemetinė Sovietų akcija — įpareigoti 45.000 jaunimo anglies kasyklų darbas Donbase. Šitos akcijos pasekoje jau daugiau kaip 500 pavergtosios Lietuvos jaunuolių ir merginų buvo priversti išvykti iš savo gimtinių.

Šių metų rugpjūčio 6 dieną Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetas ir vyriausybė paskelbė nutarimą dėl „Alkanosios stepės dirvonų, esančių Uzbekijoje ir Kazachijoje, drėkinimo ir įsisavinimo medvilnės gamybai padidinti“.

Nutarta 1956 — 1962 metais Alkanosios stepėje pastatyti kanalą su drėkinimo tinklu 167.800 hektarų žemių drėkinti, nutiesti kelių tinklą, elektros laidus, pastatyti gyvenvietes naujiems medvilnės sovchozams. Šitam užsimojimui įvykdyti nutarta:

„Įpareigoti Vyriausiąją darbo rezervų valdybą prie TSRS Ministeriių Tarybos nusiųsti 1956 — 1963 metais iš asmenų, baigiančių žemės ūkio mechanizavimo mokyklas, amatų mokyklas ir darbo rezervų mokyklas, į naujai organizuojamus tarybinius ūkius ir statybos organizacijas Alkanosioje stepėje 24.400 mechanizatorių ir kvalifikuotų statybos darbininkų“.

Naujasis Sovietų nutarimas palies tam tikrą skaičių ir pavergtosios Lietuvos jaunimo. Net ir tuo atveju, jei komunistų partijos spaudimo pasekoje jaunimo išsiuntimas būtų vykdomas vadovaujantis proporcinegumo dėsniu (nuo tam tikro gyventojų skaičiaus, pareikalaujant atrinkti ir išsiųsti tam tikrą žmonių skaičių), šiemetiniai bolševikų užsimojimai palietis mažiausiai 8.000 pavergtosios Lietuvos jaunimo.

— (Elta). „Svyturio“ žurnalo Nr. 16/1956 įdėtas K. Maruko apsakymas, kaip iš Lietuvos bėgo „Aukščiausios Tarybos deputatė“ S. Neris ir pradinės mokyklos mokytojas nuo Ukmergės Raudžlūnas. Iš aprašymo paaiški, kad bėgėliams buvo paklydę ir pateko latvių sukilėlių į rankas. Ten jie buvo suimti ir uždaryti į daržinę prie miško, bet paskiau juos „tarybinis partizanas rusas“ slapta išleides — ir tuo būdu jiems pavyko pabėgti. Aprašyme vaizduojama, kad tik sukilėliai buvę žiaurūs, nemandagūs, visaipl slautė. Nieko nesakoma apie bolševikų įvykdytasias skerdynes prie Červenės, Pravienskės, Rianiių miškelyje ir daugelyje kitų vietovių, tartum jų visai nebūtų buvę. Lyg netekę galvų, tuo metu iš Lietuvos bėgo ir kiti okupantams pasidavę „veikėjai“ bei „deputatai“. S. Neris paliko Lietuvoje vyrą su 4 metų sūnumi, kuriems niekas neatsitiko. P. Cvirka paliko vaiką ir pakelii pametė partijos bilietą, be kurio buvo sunku įrodinėti „ištikimybę plačiajai tėvynei“, nes toji reikalavo ne bėgti į Rusiją, bet „kovoti su fašistinėmis gaujomis vietoje“ ir mirti fronte. K. Korsakas, J. Marcinkevičius ir dail. St. Žukas iš strioko bebėgdami užmiršo žmonas etc. Bet jos visos, net ir „deputatas“ T. Tilvytis su panašiais kitais išliko sveiki. Tuos žmones, kurie okupantams atrodė būsią reikalingi ateityje, kitus net prieš jų norą, bolševikai prievarta išsigabeno į Sov. Sąjungą, o mėginusius bėgti nušovė. Tačiau tarp tų, pasirodo, nebuvo „Stalino giesmės“ autorės S. Nerės, kuri vieno profesoriaus sutikta pakelėję. Hūdai atsakė: „Man kello atgal jau nebėr...“

Tą gėdingą pabėgimą K. Marukas dabar stengiasi visai kitiškai nudaikinti. O jos išgarsintąją „Stalino giesmę“, už kurią jai buvo labai ribiai apmokėta ir kurią bolševikiniai propagandininkai, išvorte į svetimas kalbas, dešimtimis tūkstančių egzempliorių paskleidė dabartiniuose bolševikų satelitinuose kraštuose, tuo būdu mėgindami įrodinėti, kaip džiaugiasi lietuvių tauta „sulaukusi Stalino saulės“, kurią naujieji viešpačiai, jau išmetę į šukšlyną...

A. SANTARAS

ŽODŽIAI IR DARBAI

(PASTABOS PRIE P. L. SRUOGOS STRAIPSNIO)

Uolus visuomenininkas Leonardas Sruoga Laiko 174 nr. teisingai ir pagrįstai sielojasi mūsų lietuviškų organizacijų sutartinu darbu ir tokiam darbui atsiradusiomis kliūtimis. Ta proga savo straipsnyje „Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybai kuriantis“ nubrėžia gaires, kurių turėtų laikytis būsimoji Taryba savo darbuose ir siekimuose. Tačiau, nors ir pripažįstant jo gerus norus, dėl kai kurių netikslumų peršasi kelios pastabos ir kitoks dalykų nušvietimas.

Pirma. Klaidinga yra p. Sruogos prielaida, kad „jei vien priklausymas Tarybai neuždeda nei vieni organizacijai jokių įsipareigojimų ar prievolių, iš viso kokios svarbos turi tos taisyklės?“ — Ir toliau jau sako: „Aišku, įstatai reikalingi, bet kur kas svarbesni yra tikslai ir uždaviniai, kurie stovi prieš organizuotą lietuvių visuomenę“.

Teisinga, kad tikslai ir uždaviniai yra pirmos svarbos dalykas, kuris suveda žmones ar organizacijas įsiektoji bendrų priemonių, kad organizuotai tų tikslų galėtų pasiekti. Taisyklės, įstatai yra tik priemonės, kurios nurodo kelius, — BENDRUS KELIUS, — kad tų tikslų galėtų pasiekti. Taigi įstatai bendrame darbe yra ne tik didelės svarbos, bet ir būtini. Jie nustato ribas, kurių negalima peržengti, jie padeda rasti bendrų priemonių bendram tikslui siekti. Tačiau iš kitos pusės — geriau neturėti jokių rašytų taisyklių, įstatų ar gairių, negu turėti blogas. Mes neturime per daug pasitikėti žmogaus idealizmu, o reikia realiai žiūrėti, kad žmonės keičiasi, gali keistis ir jų nuomonės, bet organizuojamasi bendram tikslui ne vienai dienai, o ilgiam laikui. Taigi remiantis neišvengiamomis, miglotomis, dar blogiau — blogomis taisyklėmis, vienas mažos atsakomybės žmogus gali daug blogo padaryti. Jei nepajėgiam gerų taisyklių sukurti, palikim ligšiolinei praktikai — susiekim ir tarkimės be jokių taisyklių. O jeigu norime jas turėti, netingėkim ir ilgiau padirbėti, padiskutuoti, kad jos patenkintų visus, Tarybai priklausantiems ar priklausantiems.

Antra. Vertas patarimas taip pat ir p. Sruogos tikslų nurodymas. Būtų per siauras tikslas ribojantis

tik švenčių ir sukaktuvių bei parengimų derinimu, jaunimo vakarų, pasilinksminimų bei sportinių varžybų organizavimu ir kitais kasdieniniams reikalais. Tas viskas gerai, bet yra tik priemonės siekti tų tikslų, kuriuos Taryba turėtų nusibrėžti. O turėtume prisiminti, kad svetur esančių organizacijų tikslas yra platesnis ir gilesnis, jeigu dar kuri nors organizacija nori vadintis lietuviška.

Tarybos tikslus galima būtų trumpai nusakyti tokius, kurie būtų visiems bendri:

1. Narių dvasinių ir materialinių vertybių didinimas,
2. Tautinio solidarumo ugdymas,
3. Lietuviškos išlaikymas,
4. Kova dėl Lietuvos laisvės.

Jei jau ketvirtąjį numerį ir būtų galima išmesti iš savišalpių organizacijų tikslų, tai kiti visi yra bendri visoms organizacijoms. Dėlto šie tikslai turėtų būti visų lietuviškų organizacijų veiklos rodiklis. Šių tikslų siekimui reiktų panaudoti visas tas priemones, kurias gražiai yra nurodęs p. Sruoga minėtame straipsnyje.

Trečia. Tarybos sudarymas turi atitikti ir galimai daugiau apimti tų lietuviškų organizacijų, kurios turi pagrindinius bendrus tikslus, jeigu ji nori atstovauti bent didesnę dalį lietuviškos visuomenės. Jei sudarant minėtąją Tarybą norima išvengti — dėl patogumo ar kitų priežasčių — dalies pačių svarbiųjų organizuotų lietuvių visuomenės tikslų, noromis kyla klausimas, kokiomis priemonėmis ir kokiose srityse Taryba galės sėkmingai atstovauti Argentinoje organizuotą lietuvių visuomenę?

Tarybos taisyklių projekte yra daug neaiškumų, kurie verčia gerai pagalvoti ir sukirti tik dešimtį kartų išmatavus, kaip mus moko lietuviška patarlė. Jei į tai nebus tinkamai atsižvelgta, žodžiai sakys vieną, o darbai rodytų ką kita. O reikia, kad ir darbai ir žodžiai derintųsi. Taigi geriau ilgiau užtrukti svarstant, bet turėti tvirtai nustatytas ir aiškias taisykles, negu jas paviršutiniškai ir prabėgomis nubrėžti ir paskiau jų nesilaikyti arba, jomis remiantis, dar labiau gadinti tarpusavius organizacijų santykius.

baltijo valstybes, bet 1940 m. jas vėl klasingai pagrobė ir jėga inkorporavo į sovietinę imperiją.

* 1956. IX. 12 — 16 d. d. Koenigsteine, Taunus, netoli Frankfurto, posėdžiavo 6 Kenciančios Bažnyčios kongresas. Į šiuos kongresus paprastai suvažiuoja visa eilė pasižymėjusių vokiečių ir kitų tautų veikėjų, religinio gyvenimo vadų, profesorių, mokslininkų svarstyti aktualių problemų. Pasisakoma ir pavergtųjų tautų reikalais. Šiemet paskaitų skaityti apie tariamą „taikų sambūvį“ su komunistais, susidariusią po Chruščiovo kalbų situaciją, komunizmo psichologinius kovos metodus, komunistinę infiltraciją Vak. Vokietijoje, komunistinį imperializmą ir kitais klausimais buvo pakviesti vicemin. Dr. F. Thedieck, komunistinių problemų žinovas prof. F. Borkenau iš Zuericho, katalikų kapelanos iš pereinamosios stovyklos Friedlande Dr. J. Krahe, kuris yra giliai išstudijavęs karo pabėgėlių ir deportuotųjų problemas, ir visa eilė kitų. Perna panašime suvažiavime paskaitą skaitė M. Gelžinis, o šiemet pranešimo padaryti buvo pakviestas Dr. P. Karvelis

* Anglų kalba leidžiamas Eltos Informacijas naudoja ir didžioji amerikiečių spauda. Jų pareikalavimas nuolat didėja. Gaunama vis naujų leidimų ir žinias teigiamai vertinančių atsiliepimų. Itališkai leidžiamos Elta - Press paskiausia numerioje (Nr. 8/1956) atremti italų kalba leidžiamos komunistų dienraščio „L'Unita“ paskiausieji melai apie tarimą religinę laisvę Lietuvoje, Amerikoje komunistų lietuviškai leidžiamos „Laisvės“ prasmanymai apie kunigų seminarijos Kaune rektoriją kan. Žilky, kurio vardu skelbiami suklastoti pareiškimai, nušviesta Lietuvos socialdemokratų veikla ir kt.

* Kun. Vl. Jaskevičius, jėzuitas, Fordhamo universiteto slavistikos profesorius, šiomis dienomis gavo leidimą lankytis Sovietų Sąjungoje. Tai bus pirmas lietuvis kunigas, tokį leidimą gavęs. Bet Lietuvos jis aplankyti negalės.

LIETUVIAI IR PASAULYJE

BELGIJA

Belgijos LB krašto valdybos ilgamečiui pirmininkui P. Semokui išvykus į JAV, išrinkta nauja LB vadovybė: pirmininkė St. Dominaitė - baltai (39, rue des Grands Champs; Lambermont / Verviers), Belgija, sekretorius kun. J. Dėdinas, nariai P. Juknevičius ir J. Pakarklis.

BRAZILIJA

* Kun. K. Miliuskas neseniai paskirtas Santo Andre, Sao Paulo, vyskupijos oficiolu ir eina generallinio vikaro pareigas. Tai labai aukšta vyskupijoje pareiga, ir mūsų tautiečio toks įvertinimas yra vertas dėmesio.

* Kun. Jonas Kardauskas, prieš kurį laiką iš čilės persikėlęs į Braziliją, darbuosi Sao Paulo mieste su lietuvišiais ir vietiniais. Šiomis dienomis jis buvo paskirtas Camilopolio klebonu. Rugsėjo 1 d. kun. Kardauskas perėmė naują parapiją. Iškilinėse dalyvavo ir vyskupas. Pas kun. Kardauską dabar perskėlę gyventi ir jo sesutė M. Kardauskaitė, kartu atvykusi iš čilės ir iki šiol gyvenusi pas p. Navickus Villa Zelinioje.

* Lapkričio 4 d. kunigo bus iššventintas salezietis Kazys Bėkšta. Prmicijas laikys lietuvių bažnyčioje Vila Zelinioje. Jis kurį laiką yra dirbęs misijų darbus tarp Brazilijos laukinių, o baigęs studijas taip pat žada grįžti misijiniams darbams. kiti ruošiasi duoti atitinkamus pareiškimus.

JUNGT. AMER. VALST.

— Pasaulio Lietuvių Seimas numatomas susaukti New Yorke. Tada bus ir Lietuvos Nepriklausomybės sukakties 40 m. minėjimas. Kongresui ruošti komitete ir komisijose dirba 17 žmonių. Tą skaičių numatoma dar padidinti.

— Lietuvos KD Sąjungos konferencija vyko rugsėjo 1 — 2 d. d. Clevelande. Joje pranešimus apie Vliko veiklą ir santykius su kitais veiksniais padarė Vliko pirm. J. Matulionis, o kitais reikalais — prof. A. Gravrokas, I. Matusevičiūtė, P. Stravinskas, Dr. V. Viliamas, A. Gražiūnas ir St. Lūšys. Apie centro veiklą referavo c. v. pirm. Pr. Vainauskas. Dalyvavo apie 100 atstovų iš 11 JAV vietovių ir iš Kanados. Į naują c. komitetą išrinkti: P. Vainauskas, Dr. V. Viliamas, A. Gražiūnas, A. Vedeckas, St. Lūšys, A. Repšys, St. Rauckinas, Dr. K. Šidlauskas, K. Kleiva, ir E. Vitkus. Į rev. komisiją: K. Mockus, Dr. St. Leimonas ir Dr. P. Kaladė; į garbės teismą prof. J. Gravrokas, P. Stravinskas ir K. Idzelis. Konferencija parodė gyvą susidomėjimą Lietuvos laisvinimo problemomis. LKLS yra iš savo eilių davusi dabartinį Vliko pirm. J. Matulionį.

— Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga kas antri metai šaukia savo narių atstovų suvažiavimą. Šiemet Connecticut valstybėje J. Paknio ž. k. sodyboje rugsėjo 1 — 2 d. d. įvyko iš eilės jau 28-tas Sąjungos atstovų suvažiavimas. Didžioji atvykusių atstovų dalis atvažiavo savo automobiliais, nors jie visi — tikri darbininkai. Suvažiavimas prasmingais žodžiais pasveikino Vliką ir paragino visuomene visokeriopa jį remti. Lietuviai socialdemokratai turi savo atstovus Vlike, Amerikos Lietuvių Taryboje, Balfe, SLA ir kt. Ir Altui, besirūpinančiam Lietuvos laisvinimo reikalais, taip pat pasiūsti sveikinimai, pasižadėta visomis išgalėmis jį remti. Suvažiavime įdomius pranešimus padarė Vliko vicepirm. prof. J. Kaminskas, „Naujienų“ redaktorius Dr. P. Grigaitis, K. Bielinis ir kt. Išrinktas naujas centro komitetas, sudaryti kiti LSS organai, priimta visa eilė rezoliucijų.

— Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos ketvirtasis suvažiavimas posėdžiavo rugsėjo 1 — 3 d. d. Philadelphiajoje. Suvažiavimui sveikinimą atsuntė JAV prezidentas Eisenhoweris, taip pat pasveikino laišku ir buv. prezidentas H. Trumanas. Apskaitinį pranešimą paskelbė S-gos pirm. inž. B. Gallnis. B. J. Gimbutas skaitė paskaitą apie Mažosios Lietuvos architektūrą. Šv. Andriaus bažnyčioje buvo atliktos pamaldos už mirusius lietuvių inžinierius ir Sibiro kankinius. Prie Laisvės Varpo padėtas vainikas. Suvažiavusiųjų inžinierių vardu sveikinimą į kraštą

radijo bangomis perdavė prof. J. Šimoliūnas, savo kalboje pabrėždamas, jog lietuvių inžinieriai bei architektai, kad ir kur būdami, niekad neužmirš savo pavergtųjų brolių. Svetur visi mūsų tautiečiai kovoja ir kovos, jog kuo greičiau būtų panaikinta vergija ir jie išlaisvinti. Tautiečius už geležinės uždangos pranešėjas skatino būti vieningus ir išverti kovoje nepalūžus, o visi iš laisvojo pasaulio jiems vieningai padės. A. B. perdavė į kraštą svarbesnius momentus, pasikalbėjimą su Dr. J. Gimbutu, prof. A. Jurskiu ir kt. Sąjunga atsidėjusi remia inž. K. Kruliko redaguojamą lietuvių inžinierių ir architektų metraštį. Yra sutelkta nemaža statistinių duomenų ir organizacinės veiklos aprašymų, apimančių N. Lietuvos, okupacijų bei tremties laikotarpį iki šių dienų. PLIAS ir ALIAS organas yra „Technikos žodis“ kurio Nr. 3/1956 paskelbta mūsų tautos veterano prof. J. Kaminsko, išauklėjusio ne vieną inžinierių kartą, apščiui vertingų duomenų, kokių žygių konkrečiai inžinieriai bei architektai turėtų imtis savajam kraštui. Dabar tenka ne tiek ateities ūkį planuoti, kiek studijuoti atstatymo problemas ir ruoštis jas įgyvendinti. Kiekvienas turime savo ateitį sieti su Lietuvos ateitimi.

— PET Seimo būstui įrengti New Yorke buvo prarastas konkursas. Konkurse galėjo dalyvauti iš 9 tautybių po vieną architektą. Konkursas laimėjo lietuvis archit. A. Varnas, antrą vietą — rumunas, o trečią — lenkas ir vengras pusiau. Varnas prižiūrės ir statybą, kurios objektas siekia apie 250.000 dol.

* Vliko sekretorius H. Blazas de-

ciacijos. Šventėje dalyvavo Kanados sveikatos ir socialinės globos fed. ministras Paul. Martin, Windsor m. burmistras Michael J. Patrick, Windsor Tradicional Echoes radijo programos vedėjas, didelis lietuvių očiūlis John Jeannette ir kt. P. Mart'n, buv. Kanados atstovas Jungt. Tautose, sakėsi įtikinėjęs Višinskį, dabar su Stalinu ypač kaltinamą už prievarta išgaunamus prisipažinimus, kad rusai, jei yra šmintingi ir tikrai trokšta pasauliui taikos, turi grąžinti Pabaltijo kraštams laisvę šventės programa buvo pradėta dailės parodos atidarymu, kuri buvo išstatyta puikiose Will'sted Art Gallery patalpose. Pati galerija paskelbė šia lietuvių dailinku paroda atidaranti rudens sezoną. Dėl to ji buvo pratęsta ir vyko iki rugsėjo 19 d. Iš viso jeje buvo išstatyta 21 autoriaus 67 kūriniai. Išpūdingas buvo iškilmingas aktas — koncertas, graži sporto šventė. Dienoje ugningą kalbą paskaitė Vliko pirm. J. Matulionis ir kt. Susiartinimo vakare dalyvavo per 2.000 žmonių.

Vietos dienr. „Star“ atspausdino kelis straipsnius, kuriuo supažindino skaitytojus su Lietuva, lietuvišiais ir suruoštąja švente. Aple šventę per CBC radijo tinklą buvo pranešta į visą Kanadą. Kanados spauda atžymėjo sveikatos ministerio ir Kanados delegacijos JT pirmi p. Martino svarbesnius pasakymus, reikšmingesnius šventės momentus ir lietuvių meninius bei kultūrinius ir sportinius laimėjimus.

Šventės proga buvo sukviesta JAV ir Kanados bendruomenių krašto valdybų pasitarimas aktualiais bendruomeniniais reikalais.

— Tautos Fondo atstovybė Kanadoje paskelbė saldo, iš kurio matyti, kiek daug jos nudirba, krašto laisvinimo reikalams surenkant reikalingų lėšų. Iš viso nuo 1948 m. lapkričio 12 d. iki 1956 m. liepos 1 d. buvo surinkti 33.671 doleriai, iš kurių išmokėta Vliuko 31.448.

Viršuj: Santa Fe lietuviai prie šv. Pranciškaus bažnyčios po pamaldų ir per asado rugsėjo 23 d. Apačioj: Rosario šv. Kazimiero Jaunimo šventės proga asado rengėjų.

KOLUMBIJA

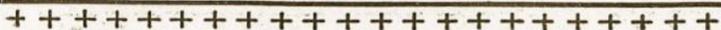
KOLUMBIOJE PAGERBTOS DVI LIETUVAITĖS

Š. m. liepos 20 d. Kolumbijoje, Tunjos mieste labai iškilmingai atšvėsta Tautos šventė. Per Tautos šventę buvo pagerbtos dvi lietuvaitės: motina, Sofija Grigaliūnienė - Glovackienė, pasižymėjusi muzikos profesore ir jos 16-kos metų duktė Jolanda, la Presentacion kolegijos 4 klasės (Lietuvos gimn. 6 kl.) mokinė. Abi buvo apdovanotos Boyacos departamento gubernatoriaus Olivo Torres Mojica pirmos klasės diplomais, o Jolanda gavo dar aukso medalį. Dovanos buvo įteiktos Quiminzta miesto teatre prie gausios publikos. Motina apdovanojama kaip pasižymėjusi tame mieste muzikos profesore ir uoli dalyvė visuose labdaros ir visuomeniniuose subuvimuose, ruošiamuose Katalikų Akcijos, duktė, tuo tarpu, kaip laimėjusi Radro Boyacos suruoštame muzikos konkurso koncerte už Mendelsono kūrinių „Rondo Capriccioso“ ir prieš tai nekartą žavėjusi malonia muzika per Boyacos radiofoną vietos visuomenę. Toks viešas dviejų lietuvių pagerbimas iš augstų valdžios pareigūnų nebe reikšmės mums lietuviams. Sofija Grigaliūnienė yra Lietuvos veterano generolo Grigaliūno - Glovackio marta, o dukra Jolanda, generolo pirmoji anūkė. Tiek pačiam generolui, tiek jo sūnui Gediminui toks jiems brangių asmenų viešas ir iškilmingas pagerbimas buvo didi ir maloni staigmena ir didelė paguoda išeičioje, o be to didelis džiaugsmas, pasididžiavimas ir garbė visai Kolumbijos lietuvių bendruomenei.

Dalyvis

SEKMADIENIO RIMČIAI

Kada grįšim prie Aušros Vartų?

Kiekviena tauta turi savo šventuosius, ypatingą pamaldumą ir vieną ar kitą atstovą danguje. Lietuviai taip pat turi savo dangiškus Globėjus, kuriems rodo prielankumą, šaukiasi jų užtarimo visuose reikaluose. Garbinti šventuosius išganinga, nes juos prisimindami ir jiems teikdami garbės, žvelgiamie į jų mums paliktą pavyzdį, išsiūlėme į jų dorybes.

Lietuviai taip pat gerbia šventuosius, juos garbina, bet ypatingą pamaldumą jaučia Dievo Motinai. Žymiosios Marijos šventovės Lietuvoje Indija, kaip arti mūsų tauta buvo prie Marijos, Dievo Motinos, širdies. Spalio mėnuo, pašventas Marijos garbei, turi ypatingas šventes Marijos garbei: Sv. Rožančiaus Karalienės, Marijos Motinystės, o kitas mėnuo — lapkritis, — Gailėstingosios Dievo Motinos, Aušros Vartų. Kadangi visos šios Marijos šventės susijusios su švč. Mergelės Marijos motiniškumu, taigi norisi skaltuoti akis nukreipti į Mariją, Dievo Motiną, o ypatingai į Gailėstingąją Motiną ir pažadinti dar didesnę pamaldumą į ją ir pasitikėjimą. Ją šio laiko nelaimėse.

Paskutiniu laiku, kai atsivėrė didesnės galimybės susisiekti su savo artimaisiais Tėvyne ir tolimuose Rusijos kraštuose, visi pradeda išgyventi dar didesni susitikimo ilgesį su savo artimaisiais. Bejėgiai stovime prieš galimybes ir žinome, kad Gailėstingoji Motina rūpinasi žmonijos ateitimi. — rūpinasi taip pat ir mūsų ilgesiu.

Gailėstingoji Motina ypatingai buvo garbinama Lietuvos sostinėje Vilniuje, Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas tebegarbinamas ir šiandien, kenčiančioji Tėvyne. Gailėstingosios Motinos titulu. Duosime trumpą paveikslą istoriją.

Senovėje Aušros Vartai buvo viena iš penkių „bromų“, įrengtų susisuoose Vilniū apsigynimo mūruose. Pirmą žinią apie šią „bromą“ dar nepastatyta, duoda D. L. K. Aleksandro 1503 m. Gardne paskelbtas raštas, iš kurio paaiškėja, kad ligi to laiko Vilnius dar nebuvo mūru aptvertas. 1503 m. naktys Vilniaus miestelėnai, įbauginti totorių išveržimu, susirūpino anuopti miestą mūru. Vilniaus miesto savivaldybės prašomas, D. L. K. Aleksandras leido pačių miestelėnų lėšomis ir palėgomis apvesti miestą mūru ir jame itaisyti penkis ginamus vartus. Šiame leidime buvo nurodytos ir tų vartų vietos. Aušros Vartai, dar tuo kart bevardžiai, buvo numatyti statyti netoli švč. Treybės bažnyčios ar cerkvės. Kad darbas būtų greičiau atliktas, Vilniaus miestelėnai buvo atleisti iš karinomenės. Per vienerius metus buvo paskubomis išvesti mūrai su 4 vartais, jų tarpė ir Aušros Vartai, kurie buvo įrengti miesto pale, pačioje pavojingiausioje puolimo vietoje. Miesto mūras buvo baigtas 1522 metais.

Tiki 16 šimtmečio Aušros Vartai buvo vadinami Krėvės vartais, paskiau Medininkų, vėliau imta juos vadinti Aštrioji broma, lotyniškai Porta acialis, lenkiškai Ostra Brama. Šis vardas pirmą kartą buvo pavartotas 1594 m.

Aušros Vartų Mergelės Marijos paveikslas jau arti trijų šimtų metų garbinamas kaip stebuklingas. Seniau vykdavo čia maldininkai ypač trečią sekmadienį po Velykų, Sekminėse, kada maldininkai keičiaudami ir Vilniaus Kalvarija prie Verkų, iš ten grįždami užsukdavo į Aušros Vartus, ir lapkričio trečią sekmadienį, švč. M. Marijos Globos šventėje. Paveikslą istorijai nuo 17 amžiaus vienintelis tikras šaltinis yra karmelito Hilario Aušros Vartų istorija ir 1707 parašyta, bet neišspausdinta ir vėliau rankraščių dingusia tėvo Hilario plačia to paveikslą Historya. Karmelitai pradėjo čia kurtis 1629, tuoju emė rūpintis tuo šv. paveikslu, tuo metu dar gana apleistu ir ne jų žinioje esančiu. Tada jis dar neturėjo nei koplyčios, nei ypatingų papuošimų ir buvo garbinamas kaip eilinis paveikslas. 1715 m. per Vilniaus gaisrą koplyčia sudegė, kurioje buvo patalpintas paveikslas. Karmelitai išgelbėjo paveikslą iš pačios ugnies ir perkėlė į savo bažnyčią. Po to buvo pastatyta mūrinė koplyčia, kuri ir nuneštas šv. paveikslas iškil-

mingomis cilynėmis. Spėjama, kad tai įvyko 1719 metais. Tai pati koplyčia buvo išlikusi iki Antrojo Pasaulinio karo, tik 1829 m. ji buvo restauruota ir jai duotas vėlyvojo klasicizmo formos. Stebuklingumu paveikslas pradėjo garsėti ne anksčiau kaip 17 šimtetyje. Ilgą laiką bažnytinė vyriausybė laikėsi rezervuotai. Tik 1766 viešai pradėta garbinti šį paveikslą. Ilgą laiką jis buvo garbinamas tik Vilniuje, vėliau tik jo garbas persidavė į kitas šalis. Tam turėjo įtakos ir pakartojimas 1823 Hilario Relacyos, o dar labiau A. Micekvičiaus, Slovackio, Kondratavičiaus poezija.

Nors stinga rašytų dokumentų apie Aušros Vartų paveikslą kilimą,

Rosario tautinių šokių instruktorė Angelė Pundytė ir jaunimo šv. Kazimiero Dr-jos pirmininkai: Nelida ir Pranas Adomaitis rimtai žvelgia

tautos platina ypatingą pamaldumą į savo krašto šventuosius, tai mes turėtume neapsileisti, patys turėti didelį pamaldumą ir pamaldumą plėsti į Aušros Vartų Gailėstingąją Motiną, kurios titulas šiais laikais daugiau, negu aktualus.

Tėviškės kiemas pilnas gėlių, baltažiedžių jazminų kvapo. Prie vartų stovi didelis ažuolo kryžius. Vakaras. Temsta. Motulė dar prie kryžiaus. Klaupiasi ir meldžiasi. Taip tylu ir taip ramu! Tik svirplys kažkur čirškia. Mėnuliu prieblando švęsta kaimas, sodas ir laukai. Žiūriu į baltą, baltą motulės veidą, žiūriu į didelį kryžių ir ima svirti maža galvelė. Motulė keliasi, persižegnoja, bučiuoja kryžių. Apkabinu ir aš abiem mažom rankelėm ir bučiuoju vėšų medį.

Ateidavo sekmadienio rytas. Rodos, ir saulė gražiau šviečia ir paukščiai linksniau suokia. Nei vienas nenori likti namie — visi veržiasi į bažnyčią. Sudunda kelias — tai arklius parjoja iš ganyklos. Nesinori nė valgyti, kad tik greičiau apsilvilti išeginiais rūbėliais, kad tik greičiau sėsti į vežimą.

Angelė Pundytė ir jaunimo šv. Kazimiero Dr-jos pirmininkai: Nelida ir Pranas Adomaitis rimtai žvelgia

bet galima apytikriai nustatyti, arčiaus ištyrus jo meninę ir jo materialinę pusę. Dabar nustatyta, kad tas metalinis, labai didelės meninės ir materialinės vertės rūbas yra Vilniuje darytas vilniečių aukšakalių cecho, greičiausia antroje 17 amžiaus pusėje. Kai 1927 m. buvo gautas popiežiaus leidimas iškilmingai vainikuoti Aušros Vartų paveikslą vainiku, tai buvo nutarta patikrinti paveikslą padėti ir, jei būtų reikalo, atnaujinti. Darant tą konservavimo darbą paaiškėjo, kad paveikslas tapytas ant 8 sujungtų ažuolinių lentų, tarp kurių jau buvo atsiradę plyšiai. Paveiksle sukaityta 2683 skylės nuo vinių, kuriomis buvo prikaltas sidabrinis rūbas ir prikalinėjami „votai“. Vienoje vietoje paveikslas buvo peršautas matyti švedų 1702, kada per Aušros Vartus veržėsi prieš juos Lietuvos karinomenės būrys. Paveikslas apytikriai spėjama buvęs pagamintas Vilniaus miesto užsakymu miesto vartams a. 1520-30 ir kad jis padarytas pačiame Vilniuje. Autoriaus parašo nėra, bet turėjo būti italas ar koks nors italų mokyklos mokinys. Palyginus šį paveikslą su L. D. K. Zygmanto Augusto žmonos Barbaros Radvilaitės portretu, aiškėja, kad Aušros Vartų paveikslas ir Barbaros portretas autorius ne tik buvęs tas pats menininkas, bet kad jis Aušros Vartų paveikslą veido bruožus modelavo iš Barbaros Radvilaitės, taigi pats paveikslas buvęs pieštas dar Barbarai esant gyvai 1540 metais. Tai tokia trumpa paveikslą istorija.

Aušros Vartų švenčiausias Mergelės paveikslas iškilmingai popiežiaus vardu ir įgaliojimu vainikuotas 1927 m. liepos 2 d. Vilniaus arkid. Jalbzykowski. Norėjęs vainikuoti tarp kitų titulų „Lenkų Karalienės“ titulu, bet popiežiaus dekretu žodžiais leista jį vainikuoti tik kaip „šv. Marijos M. — Gailėstingumo Motinos“.

Aušros Vartų Gailėstingoji Motina ypač prie širdies dabartiniais laikais, kada pasaulis dar niekad nebuvo reikalingas tiek gailėstingumo. Dorovinis pakrikimas ne tik suaugusiuose, bet ir jaunime verčia visus mus bėgti prie Gailėstingosios Motinos, apie kurios šventovę — Vilniū svajojo kiekvienas lietuvis, ypač lenkų okupacijos metu ir dabartinės okupacijos. Jeigu kitos

Kaip gera tarp tėvelio ir mamytės sėdėti: čia kalnelis, čia pakalnė — matosi ir bažnyčios bokštas. Vis daugiau pėsčių ir važiuotų. Kokie dideli ir gražūs Dievulio namai. Sėdžiu prie motulės ir seku, kaip kyla vis aukščiau ir aukščiau smilkalų debesėlis ir pačioje palubėje pranyksta. Daug žiburėlių šviečia ant altoriaus, skaitau ir negaliu suskaityti. Čia tyliau, čia garsiau dunda vargonai. O kaip gražu buvo, kaip pirmą kartą pasileidome visa ekskursija į Vilniū, pas Gailėstingąją Motiną. Nežinia, ką tuokart širdis kalbėjo. Ant Trijų Kryžių kalno išgirdus lietuvių dainą nuriudėjo džiaugsmo ašara ir kas galėjo žinoti, kad tas Vilnius po daugelio metų bus dar artimesnis... Kad jis taps ilgesys!..

Toli, toli nuo čia paliko ir motulė, ir ažuolo kryžius jazminais pakvėpęs ir tas berželis prie namo. Tik pasilikai su manim Tu, Gailėstingoji Motina, didžioji mano kūdikystės Globėja. Aušros dar nenurimę blaško ažuolų šakas, kančia tokia sunki... Kada galėsiu suklupti prie Tavo Vartų, Gailėstingoji Motina, po tiek daug ilgesio ir kančios?!

A. Ilgesys

Šv. Tėvo įgaliotinis pabėgėlių reikalams lankėsi pas lietuvius Vokietijoje

Šv. Tėvo spec. įgaliotinis pabėgėlių reikalams Kard. PIAZZA Vasario 16 d. gimnazijoje praleido kelias valandas. Ten jam mokytojai ir mokiniai suruošė gražų priėmimą. Apie vizitą rašė vokiečių laikraščiai „Stuttgarter Nachrichten“, „Offenburger Tageblatt“ ir kt., pažymėdami, kad URT valdytojas Dr. F. Karvelis, Balfo pirm. kan. Dr. J. Končius ir MLT prezidento pirm. E. Simonaitis, padėkoję popiežiui už rodomąjį lietuviams palankumą bei pagalbą, supažindino jį su lietuvių padėtimi bei laisvės kova. Kard. Piazza atsakymo žodyje pažymėjo, jog ir Vatikanas trokšta, kad lietuvių tauta juo veikiau atgautų savo laisvę.

Paskiau kard. Piazza dalyvavo vokiečių katalikų suvažiavime, per baigiamąsias iškilmes sutraukusias apie 800.000 žmonių. 77-oj katali-

MOTINA

PRANYS ALŠĖNAS, Kanada.

Nėra šiandien Motinos Diena, pagaliau, tai nėra nė tos dienos išvakarės, o vistik ryžtuosi rašyti apie Motiną...

Kodėl? — Klausimą norėty-si atsakyti klausimu: Argi tik vieną kartą reikia motinas prisiminti metuose? Ar reikia tik atlikti pareigą, atšvenčiant vieną dieną metų laikotarpy, skirtą motinoms pagerbti? Jeigu taip — tai toji diena — tegali būti to didžiojo vardo — Motina iš užmaršties iškėlimo į viešumą diena... Vadinasi, per iš-tisus metus motinos tarytum turėtų būti užmirštos ir teprisi-menamom tik gegužyje?..

Kas mane pažadino apie Mo-tiną rašyti rudenio? Tiesa, šie-met beveik visus metus gyve-nu brangaus savosios Motinos vardo atminimo ženkle. Ji mirė prieš dešimtį metų paverg-toj Tėvyne Lietuvoj, vienok sužinojau apie tai — tik dabar... Ach, nebematysiu jos raukšlėto veido ir nebejausiu jos švelnių rankų glamonėjimų. Jos nebė-ra gyvųjų tarpe. Ir neberei-kalo kažkas yra pasakęs, jog žmogus tik tuomet pajunta ir perpranta, kas yra Motina ir ko-dios didelės reikšmės jo gyve-nime turėjo josios įtaka, kada Motinos kūną priglaudžia smil-čių kapas...

Taigi, Motinos vardas mano pasamonėje iškyla kasdien. Tas vardas mane jungia su brangią-ja Tėvyne Lietuva, o, kartu, ir su daug, daug gražiausių atsi-minimų.

Buvo ir kita priežastis šiuo metu rašyti ir Motiną. Mūsų namuose, 2-rajam augšte, nuo-moja butą jauna anglų porėlė. Jie laukėsi įpėdinio. Taigi, greitai turėjo užgimti nauja gy-vybė šioj žemėj, o taip lygiai — atsirasti pasaulyje ir dar viena kilni asmenybė — nauja Moti-na...

Ir, štai, anos dienos popietį, kada rašiojau prie atramėlių palangėje svyrančius jurgynus, ji, mūsų gyventoja, su mažu lagaminėliu rankoj, sėdo į ma-

šiną važiuoti į ligoninę. Eidama laipteliais — ji tarė:

— God bye! I am not sure, but seems it is to heavy dowry for me. For it — I am going to the Hospital... (Sudieui! Nors nesu tikra, tačiau, atrodo, jog mano kraitis pasidarė persunkus. Todėl vykstu į ligoninę)...

O koks džiaugsmas buvo justį jos žodžiuose! Kokios pasitenkinimo liepsnelės žėrėjo jos akyse! Atrodė, jog prieš akis tu-rima gimdymo kančia — jai niekis. Ką reiškia toji kančia Motinai prieš ateinančią žemėn naująją gyvybę?..

Net nusistebėjau jaunos Mo-tinos ryžtu. Palinkėjau jai viso-keriopos laimės ir, įėjęs į kam-barį, sulenkiau kelius Dievo Motinos garbei, tardamas:

— Geroji Dievo Motinėle, pa-dėk šiai žemiškajai Motinai, sumažink jos kančią ir laimink jos žingsnius...

Ach, Motina, Motina!.. Palai-mintas ir didis Tavo vardas, ypač mūsų Tėvyne Lietuvos gyvenime. Kiek skausmo Tavo turėta, kiek ašarų išlieta įvai-riais laikotarpiais... Tavo švelni ranka — dideliu kryžiumi — anuomet laimino savanorius, iš-einančius į frontą Tėvynei lais-vės parnešti, Tavo širdį skaus-mai raizė matant savuosius tre-miantį Sibirą, o, neretais atsi-tikimais, žiaurus okupantai ir Tave išvežė į baisias klimatinės sąlugas — Sibiran ir t. t.

Taigi, gal nė vieno krašto mo-tinos nėra pergyvenusios tokių baisių sukretimų, kaip lietuvės. Ypatingai lietuvės Motinos var-das — yra atžymėtas didvyrės, o, kartu, ir kankinės žymėmis.

Toms lietuvėms Motinoms, kurias jau priglaudė Lietuvos smilčių kalneliai arba kurios savo kaulus palaidojo šaltose Sibiro taigose, teleidžia Augš-čiausiasis ramiai išlėsti likimo nurodytose vietose, o jų sieloms — tebūna atvira Dangaus Ka-ralystė. Gi toms, kurios dar gy-vos, — didelės ištvėrmės ir ryž-to sulaukti gražesnių prošvais-čių ir Tėvyne laisvės...

Santa Fe lietuvių kolonijos atstovai: Viktoras Kalėda ir duklė, jaunimo atstovė, Nilda Kalėdaitė.

kų dienoj kardinolas, atstovavęs šv. Tėvui, atlaikė pamaldas už atbėgusius iš Rytų ir tremtinius. Suvažiavimui pasakytą spec. kalbą, perduotoj radijo bangomis iš Castel Gandolfo, popiežius įspėjo dėl apgaulingos koegzistencijos su sovietais. Vokietijos prezidentas Heussas kard. Piazza apdovanojo pačiu žymiausiu už nuopelnus ordinu — didžiuoju kryžiumi. Iškilmėse dalyvavo taip pat vokiečių užs. reik. ministeris von Brentano.

Turistai iš Pabaltijo kraštų

Chicago — (LAIC) — Chicago Daily News liepos 21 d. talpino savo atstovo Stockholme William H.

Stoneham straipsnį, kurį pavadinio "Russtry to Cover Up Their Baltic atrocities". Straipsnio pradžioje sakoma, kad rusai daro mėginimus, kuriais nori paveikti pasaulį, kad jis užmirštų jų — rusų didžiausius kriminalinius nusikaltimus — užgimaužimą Pabaltijo valstybių nepriklausomybių. Laikraštis nurodo, kad visiškai keistas turistinis judėjimas prasidėjo tarp Estijos, Latvijos ir Lietuvos ir kitų kraštų. Nors tie "turistai" kuriems leidžiama išvykti iš Pabaltės valstybių yra parinkti komunistai, kurie palieka įkaitus, visvien ju vizitai atkreipė pasaulio susidomėjimą. Laikraštis žodį turistai deda kabutėse. Dauge-lį metų po karo visos trys Pabaltijo valstybės buvo visiškai užant-spauduotos. Praktiniame gyvenime jos tebėra tokioje pat būklėje ir dabar užsieniečiai besilanką tose srityse gali sukeltotis tik Taline, Rygoje, Kaune ir Vilniuje. Tačiau pastebima nepaneigta tendencija lengvinti tuos suvaržymus.

Teroras, neabejotinai atlyžo vi-suose tuose trijuose kraštuose po ilgų metų rusų valdžios geležinės rankos spriespaudos. Žmonės lais-viau jaučiasi kalbėdamiesi tarpusa-vyje, negu kad buvo anksčiau. Taip pat pranešame, kad jie reguliariai ir plačiai klauso Amerikos ir Bri-ty radijo transliacijų. Pasireiškuj turizmo judėjimą laikraštis vadina dirbtinu, rusų organizuojamu ir naujos linkmės pasireiškima. Suo-nių delegacijai buvo leista aplankyti Lietuvą, kuri, kaip laikraštis pa-stebi, daugiausiai buvo terorizuota iš visų trijų Pabaltijo valstybių. Pe-reitais metais danų turistams leido lankyti Rygą ir po to daugiau ar mažiau Ryga buvo atidara keleiviams.

AVELLANEDA — Bs. As.

GYV. ROZANČIAUS BROLIJOS SVENTĖ

Gyvojo Rožančiaus ir Labdaros Draugija spalio 7 d. šventė savo metinę šventę. Ta proga narių iniciatyva, ypatingai prisimenant Brolijos steigėją a. a. kun. A. Andriusį MIC, 10.30 val. buvo atlaikytos iškilmingos šv. Mišios su specialiu pamokslu. Draugijos nariai dalyvavo su vėliava pamaldose ir dauguma ėjo prie bendros šv. Komunijos.

Vakare Lietuvių Salėje buvo pačios Draugijos surengtas minėjimas su vaidinimu — šv. Elzbieta. Vakara atidarė Brolijos pirmininkė p. E. Buzienė po jos trumpų žodžių sveikinimo dvasios vadas kun. P. Garšva MIC, nusakydamas Gyvojo Rožančiaus Brolijos tikslus.

S. Derenciaus surengtas penkių veiksmų religinis spektaklis šv. Elzbieta praėjo su geru pasisekimu. Veikalas jau buvo ankščiau statytas, o dabar pakartotas atnaujintu sąstata. Vaidino šioje dramoje Elzbieta — Z. Vanagaitė, Zundą — S. Derencius, Sofiją — O. Vanagienė, Rozemundą — N. Povilonytė, Jolantą — A. Miliauskaitė, Aldoną — D. Santaraitė, Henriką — P. Ališauskas, Gudą — A. Savickaitė, vienuolį — A. Mačiulis, Kingą — B. Sturevičiūtė, Emma ir Bertą — A. Mačiulytė, Izantrūdą ir Klarą — Y. Preikšaitė, Mortą — M. Maminskaitė, pasiuntinį — G. Mitura, Viktorę ir Angelą — M. Korkuzaitė, Agutę — M. Sakalauskaitė, Sufleriavo — D. Santaraitė. Neskaitant kai kurių trūkumų, kurių pasitaiko beveik visuomet, veikalas buvo suvaidintas su išgyvenimu ir įsijautimu. Nors publikos nebuvo daug, bet buvusieji buvo patenkinti ir atsilgino gausiais plojimais.

Vakarą užbaigė pirmininkė E. Buzienė, padėkodama visiems už dalyvavimą vakare ir parėmimą šios Brolijos. Po vaidinimo artistai buvo pavaišinti skaniais užkandžiais ir tortais.

LIETUVIŲ STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS P. P. GASEVIČIŲ ŪKYJE

Elena Ona Butkutė ir Kazimieras Gasevičiai jau iš seniau yra pažįstami Argentinos lietuvių kolonijai kaip dideli bičiuliai lietuviškam jaunimui. Ne kartą pas juos susirinkdavo lietuviai skautai ir kitos jaunimo organizacijos.

Sekmadienį, spalio 7 d. p. p. Gasevičių pastangomis ir iniciatyva buvo sušaukta lietuviškoji studentija. Suvažiavo apie 30 lietuvių studentų ir daug svečių. Vien tik medicinos studijuojančių buvo 12 asmenų. Tarp kitų studentų buvo medicinos studijuojanti Eugenija Čikškaitė, Roza Židelytė, Danutė Ginterytė, chemiją studijuojanti Lucė Gasevičiūtė, kitas sritis Sofija Gintylaitė Klimak, Jonas Simanauskas ir eilė kitų.

I studentų suvažiavimą p. p. Gasevičių ūkyje buvo atsilankę ir Pavergtųjų Tautų Delegacijos pirm. Dr. Vilis Masens su Ponia bei latvių atstovas V. Gusts. Valgant p. Elenos Gasevičienės puikiai paruoštą asado kalbėjo jaunimo bičiulis Kazimieras Gasevičius, kuris palyginimo jaunimą su gražiai augančiais medeliais, kurie ateity turį duoti vaisių. Natūralu, kad iš žydinčio laukiama vaisiaus, taip lygiai iš augančio ir žydinčio jaunimo suaugusių karta laukianti vaisių. Iškilė susirūpinimą, kad mūsų jaunimas eina į svetimus klubus ir pamažu nyksta. Reikia dėti visas pastangas, ir kalbėtojas pasiūlė savo patalpas, kad jaunimas turėtų kur uors susirinkti ir kartu praleisti laisvalaikį tyrame ore. Atkreipė dėmesį, kad neužsiuodytų universitetuose raudonųjų nuodais, bet darytų įtaką ir keltų lietuvių bylą. Pabaigus kalbą studentai sugiedojo Lietuvos himną. Svečių vardu šeiminkams padėkojo A. L. B. red. K. Norkus. Studentams žodį tarė ir „Laiko“ red. kun. A. Kleiva, MIC. Papasakojo įspūdius iš Rosario ir Santa Fe, ir nurodė, kokiu galriu turėtų laikytis lietuviškoji studentija žengdama į organizacinę vienetą. Steigiamasis studentų susirinkimas numatytas spalio 28 d. 12 val. Dr. J. Gintylos puikiam vasarnamui.

Šeiminkams padėkos žodį studentų vardu tarė A. Lesniauskas. Tarp svečių buvo p. Stanislava Kavalauskienė iš Venecuelos, p. p. Čikštai su dukromis ir sūnumi, p. J. Čekanauskas su dukra, prof. Gruodis su šeima ir daugybė kitų garbingų svečių. Neabejotina, kad ta diena buvo istorinė ir niekuomet neužmirš mūsų lietuviškoji studentija ir da-

lyvavusieji svečiai p. p. Elenos ir Kazimiero Gasevičių prielankumo, kurį parodė susauckdami lietuvišką studentiją bendram suvažiavimui.

VILLA LUGANO

* Lietuvių Centras, bendradarbiaudamas su Argentinos Lietuvių Vyrų Kvartetu „Aitvarai“, savo lėšomis ir organizacija paremia dviejų plokštelių įdainavimą. Bus įdainuotos pačios gražiausios lietuviškos dainos A. ir V. Rastauskų, A. Slančiausko ir Jono Simanausko, „Aitvarų“ kvarteto, diriguojamo V. Cibavičiaus.

* Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras Argentinoje spalio 21 d. 11.30 val. Santo Cristo vietinėje bažnyčioje turi pamaldas už mirusius savo draugijos narius. Per Mišias giedos Vyrų Kvartetas „Aitvarai“, o po Mišių bus vaišės Lietuvių Centro patalpose. Visi nariai kviečiami dalyvauti pamaldose.

* Spalio 28 d. 12 val. Lietuvių Centras Argentinoje turės didelį asado vasaros sezono atidarymą. Vaišės bus Lietuvių Centro patalpose.

TEMPERLEY

TEMPERLEY „AUSROS“ CHORAS ATSVENTĖ 4 METŲ SUKAKTĮ

Spalio 6 d. Temperley „Aušros“ choras su dideliu pasisekimu atšventė 4 metų gyvavimo sukaktį. Choras tai kolonijai turi didelės reikšmės, kaip visus apjungiantis ir duodantis impulsą visai kolonijai vienetas. Be jo Temperley lietuvių kolonija mažai būtų suprantama. Būdinga, kad choras labai remia ir Lietuvių Bendruomenę, kuri šiais metais taip pat aktyviai reikišiasi energingos vadovybės dėka. Keturių metų gyvavimo sukaktį „Aušros“ choras atžymėjo 3-jų veiksmų drama „Taip tėvas norėjo“, suvaidinta Lietuvių Salėje. Atidarymo žodį tarė M. Povilaitis, didelis Temperley lietuvių kolonijos veikėjas ir choro pirmininkas. Dramą suvaidino šie artistai: Rinos rolę turėjo Marytė Stapčinskaitė, Verneckio — Antanas Repečka, Algio — Vytautas Bartulis, Pšechockio — Matas Mikučiauskas, Izolinos — Juzė Valantinavičienė, Simo — Zeferinas Zlotkus, Jievos — Onutė Povilaitytė, partizanų — A. Mikučiauskas ir V. Pečiulis. Režisavo Ignas Valantinavičius, „Aušros“ choro dirigentas. Sufleriavo U. Povilaitienė. Pertraukos metu paskambino pianu Nelida Kazinauskaitė.

Kalbant apie vaidinimą reikia pripažinti, kad veikalas buvo tinkamas, patriotinis, nors mylimojo mirtis nesekitina. Veikėjai labai laisvai jautėsi savo rolėse, ypač Antanas Repečka Verneckio rolėje, Juzė Valantinavičienė — Izolinos ir Marytė Stapčinskaitė — Rinos. Veikalas žiūrovni kėlė juoko ir liūdesio. Lenkiškumai buvo savo vietoje. Neabejotinai buvo jaučiama gabi režisoriaus ranka visame vaidinime, todėl visas veikalas suvaidintas labai gerai. Tėvynės išdavikų rolės galėjo priminti ne vienam ir mūsų Tėvynės išdavimo scenas. „Aušros“ chorą pasveikino šv. Cecilijos choras ir kitos organizacijos, o užbaigiamąjį žodį tarė Temperley lietuvių kolonijos kapelionas kun. A. Kleiva. Šokiams grojo lietuviškas orkestras „Baltica“, vadovaujamas V. Balčiūno.

Linkėtina „Aušros“ chorui visą laiką judinti Temperley lietuvių koloniją, kad ši visada tinkamai atstovautų lietuvių vardą Argentinoje ir kad jo veikiami lietuviai jaustų savo pašaukimą išveivijoje.

A. K.

HURLINGHAM

Hurlingham, El Palomar ir Caseros lietuviams pamaldos bus kaip visuomet antrą mėnesio sekmadienį. Ateinančios pamaldos bus spalio 14 d. 10 val. Caseros vietinėje bažnyčioje.

BERISSO

Pamaldos lietuviams Berisse bus spalio 21 d. 10 val. už a. a. Jurgį Jurkėną, Uršulę Zaliauskaitę ir Juozą Saladžių, užprašytos Laidvikos Saladžiūnienės.

11 val. bus metinės Gyvojo Rožančiaus Brolijos Mišios, o 16 val. Gyvojo Rožančiaus arbatėlė.

ROSARIO

SVENTOJO KAZIMIERO JAUNIMO DRAUGIJOS ĮKURTUVĖS

Rosario lietuvių kolonijos jaunimas rugs. 30 d. susibūrė į draugiją po šv. Kazimiero vėliava. Nors ir negausus skaičiumi, bet ryžtingai ir vieningai pradėdami savo veiklą atkreipė daugelio dėmesį.

Lietuviška Suma buvo užprašyta susibūrusio jaunimo už visą Rosario lietuvių jaunimą. Per Mišias pirmą kartą giedojo jaunimo choras naujas giesmes ir šv. Kazimiero himną. Jauni, skambūs balsai besimeldžią už savo kolonijos atitolusius brolius ir už pavergtą Tėvynę, nevienam ir ašarą išspaudė. Visiems gražų pavyzdį parodė jaunimas per Mišias eidami bendros šv. Komunijos. Pamaldas atlikė ir jaunimui veikimo gaires nurodantį pamokslą pasakė kun. A. Kleiva.

Po Mišių parapijos patalpose buvo suruošta pusryčiai ir įkurtuvių aktas. Parapijos klebonas P. Brazys, džiaugdamasis gražia organizacijos pradžia, pabrėžė gyvybinį reikalą palaikyti artimą santykį su religija ir lietuvių parapija; be Dievo žmogus neturi moralinės nė reikiamos atsparos gyvenimo kovose. Jaunąją organizaciją sveikino ir žadėjo pagal išgales remti Rosario lietuvių Bendruomenę, kurios vardu sveikinimo žodį tarė pirmininkas p. A. Liutkevičius, parapijos choro organizatorė ir kiti svečiai.

Šv. Kazimiero jaunimo draugijos nariai nutarė susirinkimus daryti kas šeštadienį 16 val. parapijos patalpose ir paskutiniams mėnesio sekmadieniais 10 val. giedoti per lietuvių pamaldas; taip pat visom išgalėm prisidėti prie naujojo planino inauguracijos šventės organizavimo.

Linkėtina naujai organizacijai neužilstantios energijos savo užsiimimuose, neišsemlamo entuziazmo ir ryžtingumo neišvengiamai pasitaikančiose gyvenimo kliūtyse. Tesivienija ir težydi Rosario jaunimas Dievo, Tėvynės ir savo kolonijos šviesesniai rytojų bei savo tėvėlių paguoda!

* Kun. J. J. Jakaičiui, MIC, sulaukusiam 70 amžiaus Jubiliatui, Rosario Gyvojo Rožančiaus Brolija paruošė gražų pergaminą, kuris bus įteiktas labai daug nusipelnusiam seneliui dėkingumo ženkle.

* Sutvirtinimo sakramentas šv. Kazimiero liet. bažnyčioje buvo suleiktas rugsėjo 30 d. 16 val. Apeigas atliko kardinolas Caggiano, kuris taip pat aplankė šv. Kazimiero lietuvių parapijos įstaigas, grožėdamasis TT. Marijonų veikla ir linkėdamas visiems sėkmingos darbuotės. Sutvirtinimo sakramentą priėmė apie 300 vaikų ir suaugusių, tarp kurių net keli lietuvių vaikai: A. Švarlys, Liutkevičius, A. Kalainis.

* Kun. J. J. Jakaitis ir kun. V. Palubinskas jau grįžo į Rosario ir įsijungė į parapijinį darbą. Avellanedoje išbuvo du mėnesius, pavaiduodami atliekančius dvasinį atsinaujinimą kunigus: J. Margj, V. Šimanskj ir kun. A. Kleivą.

* Rugsėjo 30 d. įvyko Gyvojo Rožančiaus Brolijos susirinkimas. Susirinkimą pravedė kun. A. Kleiva, nurodydamas tolimesnes gaires Brolijos veikimui ir pažymėdamas, kad Brolija visuomet prieš akis turėtų savo narių tobulinimąsi; žodžių, gyventų tikrosios krikščionybės dvasia. Energingai valdybai: Jurgiui Vajagai, Onai Liutkevičienėi ir Birutei Pundytei palinkėta sėkmingos darbuotės turint prieš akis kilnius Brolijos tikslus.

* Svečiams iš Avellanedos: kun. J. Margiul, kun. V. Šimanskiui ir kun. A. Kleivai ir Rosario lietuviams kunigams p. p. Tičioniai ir p. p. Pundžiai surengė jaukias vaišes.

* Zuzana Staškevičiūtė įstojo į Rosario šv. Kazimiero lietuviškojo jaunimo chorą, kuris giedos lietuviškas giesmes kiekvieną ketvirtą mėnesio sekmadienį per lietuvių pamaldas 10 val.

* Antanina Mikelionienė, Lietuvių Tautinio Muzėjaus organizatorė, lietuviškų tautinių šokių ir rūbų specialistė, kitą šeštadienį, t. y. spalio 20 d. vyksta į Rosario sudaryti tautinių šokių grupę ir jaunimui padėti įsitaityti tautinius rūbus. Ji taip pat paruošė Angėlę Pundyte tolimesniai vadovavimui tautinių šokių grupei. Linkime energingai veikėjai daug sėkmės.

AUŠROS VARTŲ LIET. PAR. KLEBONUI KUNIGUI PRANUI GARŠVAI, MIC,

mirus jo tėveliui ANTANUI GARŠVAI Sibire, skaudaus liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia Vladas ir Eufrozina Veselauskai, New York, U. S. A.

L. S.

Iš Argentinos Lietuvių Prekybininkų ir Pramoninkų Sąjungos veiklos

Sąjungos parengimai

Sąjungos Valdybai tenka girdėti nusiskundimų iš narių ir prijauniančių dėl pobūvių stokos. Kai kurie toje stokoje žiūri pačios Sąjungos „mirtį“. Aišku, tai asmeniškos nuomonės reikalas. Kai kam visa veikla glūdi vien parengimuose. Sąjungos Valdyba pilnai įvertina pobūvių reikalingumą ir naudą. Iš kitos pusės, jų rengimas pareikalauja labai daug laiko, pasišventimo ir darbo, nepalieka vietos kitų svarbių reikalų gvildinimui. O tu reikalų yra labai daug. Tenka pripažinti, kad, nors ir iš lėto, yra einama prie jų tinkamo išsprendimo.

Artimoje ateityje Sąjungos Valdyba rengiasi patenkinti daugumos pageidavimus, suruošiant pavyzdiną šventę nariams ir prijaunantiems. Gal ta proga Valdyba sugebės geriau „pasiteisinti“ dėl parengimų stokos...

Sąjungos klubas

Valdyba yra priėmus išvados, kad steigiant Sąjungos centrą Buenos Aires mieste, nėra prasmės leškoti didelės salės. Svarbesnėms šventėms kelis kartus per metus Sąjungai pilnai apsimokės išnuomuoti tinkamą salę. Tuo tarpu, įvykdymui pagrindinių Sąjungos tikslų pakaks poros aukštų namo su nedidele sale ir tinkamomis patalpomis bufetui, skaityklai, pasitarimų ir svečių kėmbariams, vidaus žaidimams ir raštinei. Tokio pobūdžio jaukiai įrengtas klubas leis dažniau surengti narių ir svečių pobūvius,

užmegsti artimesnius santykius, paskatinti jaunimo veiklą. Drauge, pritaikant klubo išnuomavimui šeimyninėm šventėm, bus užtikrintos pastovios įplaukos.

Sąjungos Fondas

Vystant Sąjungos Fondą, „Banco Holandea Unido“ yra atidaryta sąskaita trijų Fondo įgaliotų globotojų vardu (Pp. Barzdžiaus, Čikšto ir Survilos), Fondo lėšų saugojimui. Antroji sąskaita bus atidaryta Avellanedos banke vardu kitų trijų globotojų (Pp. Eidukonio, Geigo ir Suinio).

Dalis Sąjungos Fondo narių nutarė įnešti 30% kiekvieno Fondo paskirtos paskolos, tuo būdu sudarant konkretų Fondo branduolį. Likusioji dalis bus įnešta perkant nuosavybę. Atidarius antrąją banko sąskaitą Avellanedoje ir įvykdžius 30% įnašo nutarimą, bus paskelbtas įnašų dydis ir bendras Fondo stovis.

Vasarnamis

Sąjungos narių tarpe yra kilusi mintis išnuomuoti vasarai gerą įrengtą vasarnamį su baseinu ir kt. patogumais, narių, svečių ir lietuviško jaunimo naudojimuisi. Atrodo, kad šis sumanymas randa daug pritarimo.

Sąjungos Valdyba, kuri svarsto šį klausimą, bus dėkinga už pasisakymus ir žinias apie tinkamą nuosavybę. Ypač jaunimas kviečiamas pasireikšti, kadangi vasarnamis gali tapti tikrai jaukia ir malonia vieta karštų vasaros dienų praleidimui linksmoje lietuviškoje nuotaikoje.

Jonas Janušis ir Liudvika Garnelytė po moterystės rugsėjo 29 d.

1926 -- 1956
Kultūrinė ir Savišalpinė Dr. J. Basanavičiaus vardo Draugija LIETUVIŲ CENTRAS, rengia
DIDELES VAIŠES — VERMUTH SU ŠOKIAIS.
Šventė įvyks spalio 13 d. 21.30 val. Draugijos patalpose, Tabarė 6950, Villa Lugano. Sukaktuvėse dalyvaus draugijų delegatai iš visų kolonijų.
Visi lietuviai kviečiami pasilinksinti!

Ponams ONAI ir ALFONSUI KAIRELIAMS,
Lietuvoje mirus jų tėveliams, liūdesio valandoje nuširdžiai užjaučia
BARANAUSKŲ ŠEIMA, Kanada

A. + A.

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ STUD. KONSTANTINAS STANČIKAS

Spalio 3 d po trijų mėnesių ligos Anglų ligoninėje mirė Konstantinas Stančikas. Velionis prieš mirtį priėmė visus sakramentus. Paliko nučiudusius tėvus Praną ir Mariją Radzevičiūtę Stančikus, brolius Andrių ir Jurgį ir keletą kitų giminių. Velionis gimė Buenos Aires mieste ir mirė sulaukęs 20 metų. Palaidotas sekančią dieną Chararita kapinėse. Kaip SLA narys ir studentas buvo palydėtas į kapines daugybės lietuvių. Visa kolonija reikiama nuoširdžiai užuojautą jo giminėms ir artimiesiems.

A. a. Antanas Raškevičius, miręs rugsėjo 17 d

MIRĖ ANTANAS RASKEVIČIUS

Rugsėjo mėn. 16 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu vėl vienas mūsų tautietis — Antanas Raškevičius. Mirė „Cordoba“ ligoninėje nuo prieš penkis dienas padarytos sunkios skrandžio operacijos. Velionis buvo gimęs 1886 m. Žagaičių k., Gelvu-

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS
adresas:
Rambla, Rep. de Chile 1606,
Montevideo.

* **Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS**

yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

* **KIRPYKLA „OLGA“** — Iga laikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškoms mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —

Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

V. RAMANAUSKAS RADIO TECHNIKAS

mokslius baigęs JAV.bėse. Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.

POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64. 4154

ŪIUZINIŲ IR UŽUOLAUDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulumos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos
Sav. Antanas Šalčiūnas
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS

* **PRECYZINĖ ELEKTROS TECHNIKA**

REMONTUOJAMA:

- * ŠALDYTUVAI - HELADEROS,
  - * RAŠOMOSIOS,
  - * SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir
  - * VENTILIATORIAI.
- Mėnesinis mokestis
DARBAS GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: Butas:
MEXICO 766 MEXICO 950
T. E. 38 - 2950

nių v., Ukmergės ap. Į Argentina atvyko 1912 m. ir visą laiką dirbo geležinkeliečių dirbtuvėje staliaus darbus. Aštuoniolius metų gyveno iš pensijos. Buvo vedęs, bet nelaimingai. Žmona paliko 1927 m., todėl jo laidotuviams rūpinosi M. ir V. Bendinskai; jų namuose buvo pašarvotas velionis. Palaidotas sekančią dieną San Jeronimo kapinėse dalyvaujant lietuvių ir kitataučių būreliui. Viešpats tesuteikia jam amžiną atilsį.

Vėlinių Dienos minėjimo reikalu

Artėja Lapkričio 2-ji — VĖLINIŲ DIENA. Visas kultūringas pasaulis pagerbs savo mirusiuosius, turime ir mes atitinkamai pagerbti savuosius.

Mūsų tauta jau žiloje senovėje garbė mirusiųjų atminimą ir šis gražus paprotys yra mūsų tautoje išsilikęs iki šių laikų. Kas iš mūsų neprisimename Vėlinių Dienos minėjimo Nepriklausomoje Lietuvoje, kai visose kaime bažnytelėse nuskambėdavo liūdni varpų garsai ir gedulingos procesijos žygiuodavo į kapines pagerbti mirusiųjų. O Vilniaus, Kauno ir kitų didesniųjų mūsų miestų kapinėse tuo metu žėrėdavo tūkstančiai degančių žvakutėlių ir kapai skėsdavo gėlėse.

Mes, gyvendami toli nuo mylimos tėvynės, negalėsime asmeniai aplankyti tą dieną mūsų artimųjų kapų ir nepapuošime juos nei gėlėmis, nei žvakutėmis, bet mūsų mintys skris tą dieną į tėviškę prie mylimųjų kapų ir jungsis su malda ten likusios tautos

Kad gražiau ir išpūdingiau tą dieną pagerbtume mūsų tautos mirusiuosius, L. K. ir K. U. L.L. A. S-ga, pritariant kitoms lietuviškomis organizacijoms, numato š. m. lapkričio 2 d. surengti gražų minėjimą.

PIRMAEILIS GROŽIO SALONAS

“LA RUBIA”

SAVININKĖ IR VEDĖJA

ONA KASPARIENĖ

SOLER 3441 T. E. 86-2528 Buenos Aires

FOTO “REPORTER” — JŪSŲ PATARNAVIMUI.

Jei norite turėti geriausias sužieduotuvius, vestuvių, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į FOTO “REPORTER”, kur fotografas profesionalas yra pasiruošęs Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.

L. KANČAUSKO,
FOTO “REPORTER”,
c. Mendoza 2249, Avellaneda
(prieš liet. bažnyčią).

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

ATLIEKAMA:

REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI
RADIOTORIAI.

ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)

Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.

ESCALADA 2052 T. E. 21 - 6541 CAP. FEDERAL
(Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ
MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS
DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 5950

BUENOS AIRES

PRANEŠIMAS

Ateinantį sekmadienį, spalio 14 d. bus rodomos lietuviškos filmos Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda. Tą dieną, kurie dar neužsimokėjo už „Laiką“, malonėkite atsilyginti. Spauda — galingas ginklas. Ją paremsi, paremsi Lietuvos laisvinimo bylą.

PADEKA

Industrialui Kazimierui Kunigonui paukojusiam „Laiko“ spaustuvei elektros srovės palaikytoją, „Laiko“ administracija reiškia nuoširdžią padėką.

PADEKA

Už padovanotus du transformatorius industrialui Kazimierui Kunigonui malonus ačiū.

Šv. Kazimiero Seserys, Avellaneda

* Juozas Limba žūklavimo klubo „Olivos“ organizuotose varžybose rugsėjo 29 d. laimėjo pirmąją vietą. Jis taip pat pasižymi disko metime. Jo brolis Jonas, iki šiol turėjęs laimėtojo titulą, perleido savo broliui.

* Simas Krasinskas iš Rosario lankėsi Bs. Aires mieste. Atvyko pasiūsti vaistų į Lietuvą. Šia proga aplankė ir lietuvių parapiją.

* Pramonininkas Pranas Ramanauskas spalio 6 d. atšventė vardadienį. Jo namuose buvo gražios vaišės, kuriose dalyvavo daug p. Ramanausko artimųjų ir pažįstamų. „Laiko“ vardu pasveikino atstovas Pijus Gudelevičius, palinkėdamas pirmajam Garbės Leidėjui daug laimės. Per vaišes skambėjo dainos, solo padainavo p. Ona Deveikienė.

* Rugsėjo 28 d. Vytautas ir Renė Pagoreckaitė Petroniai susilaukė dviejų dukrelių, kurioms duoti vardai Babel Beatriz y Silvia Adriana.

1946

VYČIŲ SAJUNGA

spalio 21 d. organizuoja PARQUE PEREYRA pirmąją šių metų šeimyninę

GEGUŽINĖ — PIC - NIC.

Gegužinėje bus dviračių, jėjimo lenktynės ir kt. Taip pat ŠOKIAI prie geriausios Vyčių naujai įsigytos muzikos. Nepraleiskite progos sveikai ir gerai paslinksinti!

Bilietai gaunami Vyčių raštinėje; Brasil 835, Avellaneda, trečiądieniais ir penktadieniais 20 — 22 val. Bilietai parduodami TIKTAI iki spalio 17 d. KAINOS PRIENAMOS.

1956 m. spalio 27 d. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda,

VYČIŲ SAJUNGA rengia

DIDELI ŠOKIŲ VAKARĄ.

GROS LINKSMASIS DŽIAZO ORKESTRAS „SAO PAULO“.

PAMATYK LIETUVĄ

Spalio 14 d., sekmadienį, 18 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, šiemet tik vienintelį kartą bus rodomos J. Gilyvdžio gražiausios lietuviškos spalvuotos filmos, kurias kiekvienam lietuviui reikėtų pamatyti ir Laisvos Tėvynės p dangėje savo dvasią atgaivinti.

—oOo—

Žmonės ir žvėrys, St. Yla — Kacetų pergyvenimai su fotografijomis ir dokumentais. Kaina 90 pesų.

Lietuvių Tautos Kelias, M. Biržiška — apie atbundenčią tautą, darbų, žygių ir veikėjus. Kaina 50 pesų.

Lietuva bolševikų okupacijoje — J. Mantas. Kaina 6 pesai.

Užrašai — Arkiv. Matulaitis-Matulevičius,

Pasisekimo paslaptis — D. Chautard,

Amžinoji Auka — V. Pikturna, Fatima ir mes — kun. J. Kuzmickis,

Šias ir daug kitų įdomių knygų galima gauti LAIKO Administracijoje.

DIDŽIAI GERBIAMAS

KUNIGE REDAKTORIAU

Liet. Ats. Karių ir Kovotojų už Liet. Laisvę Sąjunga Argentinoje visuotiniame narių susirinkime, įvykusiame š. m. rugsėjo 15 d. gen. T. Daukantą vienbalsiai išrinko S-gos Garbės pirmininku, o p. S. Mikelionį valdybos nariu.

Tamstą didžiai gerbiąs

Viktoras Diminskis

S-gos valdybos pirmininkas

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

JUANA DAILYDĖ, vedėja

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435

Perka ir parduoda neuzimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

ALBERTO E. TIMINSKAS

COCHERIA „M I T R E“

Pasirūpina laidotuviams — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.

B. Rivadavia 718

T. E. 22 - 2045

Piñeyro

ISNUOMOJAMAS BUTAS.

Kreiptis į Joną Geišą, Calle 8, nr. 255, Villa Sastre, Temperley.
Priveža col. 78.

Casa MUSKETAS

Parduoda

PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS ISNUOMUOJAMA PIANINUS

T. E. 50 - 5948 Sanabriją 2790-92

* **MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ**

Sav. Mikelionis Cosquin 5565, Villa Lugano.

TEXTILBRAŽĖNAS

Lietuvių audimo fabrikas.
Tucuman 3718

Monte Chingolo 4 de Junio

SIUVIMO AKADEMIJA

Profesora ONA BALNAITYTĖ c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud. SINGER SISTEMA Trečia pamoką pasisiūsi savo drabužį.

* **OPTIKAS V. RASIŪNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: Sešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

* **MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“.** Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie ža-vingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* **ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO** lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šelminkai.

LIETUVISKAS PENSIJONAS c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli pliažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. papiginta kaina.

Savininkas **JUOZAS VASILIAUSKAS**

* „ZEMAITIJA“, Islas del Ibucuy. Sav. J. ir A. Buroka.

Imprenta de „LAIKAS“ Mendoza 2280 * Avellaneda

1956 m. spalio 13 d., 19 val. šeštadienį, AUŠROS VARTU PARAPIJOS SPORTO AIKŠTEJE rengiamos didelės

KREPŠINIO RUNGTYNĖS

dėl pereinamosios pirmenybių taurės tarp

Urugvajaus Lietuvių Sporto Klubo

Argentinos Lietuvių Sporto Klubo

VYTIS KOVAS

Vakare 21 val. Lietuvių Salėje Urugvajaus lietuvių sportininkams bus

VAKARIENĖ-PAGERBIMAS. SU ŠOKIAIS, GROJANT ORKESTRUI.

BILJETUS ĮSIGYTI ARBA UŽSISAKYTI IKI SPALIO 12 D.

Bilietai gaunami pas Kovo narius ir Laiko administracijoje.

P. S. Esant blogam orui, rungtynės nukeliamos į spalio 14 d. (sekmadienį) 17 val.

GRĮŽO IŠ ROSARIO TRYS MARIJONAI KUNIGAI

Atlikę metines aštuonių dienų rekolekcijas ir marijonų Konstitucijų nustatytą penkmetinį dviejų mėnesių dvasinį atnaujinimą kun. J. Margis, kun. V. Šimanskis ir kun. A. Kleiva vėl grįžo į Avellaneda ir įsijungė į parapijinius darbus. Juos pavadavo iš Rosario atvykę kunigai marijonai: kun. J. J. Jakaitis ir kun. Vyt. Palubinskas.

JAUNIMO PAVASARIO ISVYKA

Pavasario šventės proga, rugsėjo 23 d., būrys jaunimo, vadovaujami p. R. Zidelytės, surengė išvyką į gražiasias Tigrės salas. Dalis iškylautojų nuvyko Tigrės klubų irklinėmis valtėmis, kiti — motorlaiviu iš San Fernando uosto. Apsistojimui buvo pasirinkta p. L. Sruogos vasarvietė. Diena prabėgo pakilioje nuotaikoje, laiką leidžiant ant kranto, arba irkluojant, vasarvietė supančiais vandens keliais. Nemažai juoko sukėlė naujųjų sportininkų pradiniai gana nuotykingi sunkumai su pakrantėmis augančiais nendrynais ir jaunų įgulių neklusančiomis valtėmis. Klūtys, gi, veiklai buvo nuglėtos ir jaunimas pilnai užvaldė irklavimo bei vairavimo meną.

Grįžtant, kiek neramumo sukėlė motorlaivio pasivėlavimas, kuris turėjo nuvežti iškylautojų didesnę dalį į San Francisco uostą, tačiau mergaičių nuotaika tapo vėl pakelta margiaspalvėmis pavasario gėlėmis iš pulkininko darželio, kurias jos vežėsi į namus nuotaikingai gamtoje praleistos dienos atminimui.

Iškylos dalyviai grįžo ne vien tik

maloniai pavargę ir įdeję saulėje, bet taip pat ir pilni naujų įspūdžių bei patenkinti naujais patyrimais.

Ekskursantas

LIETUVIŲ VAIKAI, KURIE LANKO AUŠROS VARTŲ SEŠTADIENINĘ MOKYKLĄ

Šiais metais Aušros Vartų Seštadieninę Mokyklą lanko 34 lietuvių vaikai: Audra Deveikytė lankė 10 pamokų, Laimutė Gliosaitė — 10, Mirta Korkūzaitė — 10, Marija Sakalauskaitė — 10, Ona Našlėnaitė — 10, Virginija Balnytė — 10, Emilija Mežinskaitė — 10, Rasytė Kairelytė — 10, Rita Cisėnaitė — 10, Antanas Sakalauskas — 10. Devynias pamokas lankė Perla Marcinkevičiūtė ir Tadas Jasinevičius. Aštuonias — Romas Deveikis, Romualdas Balnis, Horacijus Romaška ir Petras Blumbergas. Po septynių pamokas — Konstancija Masiulionytė, Liucė Masiulionytė, Jonas Blumbergas ir Juozas Deveikis. Herminija Našlėnaitė — 6, Izabelė Masiulionytė — 6, Marija Povilaiytė — 6, Rapolas Paršelis — 5, Birutė Marenholcaitė — 4, Katalina Kolemaitė — 4, Onutė Juškaitė — 4, Robertas Vaikevičius — 3, Angelė Kisieliūtė — 2, Stasys Povilonis — 2, Irena Jankutė — 1, Stella Maris Blumbergaitė — 1, Irena Jankutė — 1 ir Kazimieras Petraltis — 1.

Seštadieninę Mokyklą yra šv. Kazimiero Seserų priežiūroje, joje moko gen. T. Daukantas, mok. O. Kairienė ir O. Šantaraitė. Parengiamuosius skyrius: B. Sturevičiūtė ir O. Savickaitė.

Gali aplankyti daug parengimų, bet jei nepamatsi lietuviškos filmos, Tavo širdis liks alkana...

LIET. KINO TEATRAS „VYTIS“ J. GILVYDŽIO VADOVAUJAMAS RUOŠIA

NEPAPRASTĄ LIETUVIŠKŲ FILMŲ PARENGIMA,

kuris įvyks

SPALIO 14 D. (sekmadienį) 18 VAL. LIETUVIŲ SALEJE, BRASIL 835, AVELLANEDA.

Programoje: LIETUVIŠKA SPALVUOTA SU NAUJOMIS DAINOMIS IR MUZIKA.

FILMOJ PAMATYSIME: Gėlėtas pievas, ežerus, upes, tiltus, plačius javų laukus, žydinčius sodus, linksną jaunimą, laukų darbus — šianapjūtę ir rugiapjūtę, gyvulių bandas, mūsų krašto paukščius ir t. t. Be to dar matysime audinius, gegužynę, traukinius, gražųjį Kauną ir kt. miestus; modernišką statybą — mokyklą, bankus, valdžios įstaigas, bažnyčias, ligonines ir patogius gyvenamuosius namus. Pamatysime mūsų šauniąją kariuomenę, studentiją, kur visi su vėliavomis, maršais ir dainomis praeis pro mūsų akis.

Priėde: Mokyt. Nalivaikų vasarnamis „Lietuva“, Ibių salų vaizdai, kur gyvena Grišonai, Burokai ir kt. lietuviai.

PO FILMŲ — LINKSMI ŠOKIAI.

AUKOS LIET. MUZEJUI

Antanas Švarlys iš Rosario — jau nojo puskarininkio ir geležinkelio policijos pažymėjimus. Vytautas Sadžius — aštuonis liet. pašto ženklus. Už aukas maloniai dėkoja Muzėjaus Vedėja

15 METŲ

Spalio 1 d. suėjo 15 metų, kai Argentinos lietuvių kolonijon atvyko darbuotis šv. Kazimiero Seserys iš Čikagos. Jų čia nelaukė paruošti namai ir rožėmis kloti keliai. Joms teko pačioms savo tyliu darbu ir pasiūkojimu praskirti kelius naujoje, svetimoje dirvoje.

S. Amerikos lietuvių tarpe lietuviškos Seseles turi labai daug nuopelnų. Per jų mokyklas pereina kasmet keli tūkstančiai lietuvių vaikų, kurie išmokomi ne tik tų pačių dalykų, kaip ir valdiškose mokyklose, bet ir išauklėjami, o svarbiausia jie išmokomi rašyti ir skaityti lietuviškai. Jie čia gauna pradžios, kurie reikalingi domėtis savo kalba, savo tauta ir savo kultūrinio gyvenimu. Didžioji dalis dabartinių S. Amerikos lietuvių visuomenės darbuotojų tautinius pradus gavo nuo mažens. Tik retas kuris vėliau susiprato išjungti į savo tautinę visuomenę. Prie šio darbo daugiausiai prisidėjo Seserų vedamos mokyklos.

Šv. Kazimiero Seserys Argentinoje neturėjo ir neturi tų pačių sąlygų, kaip S. Amerikos kolonijose. Čia griežtai tvarkomos mokyklų programos, kurios nėra palankios tautinėms mažumoms. Tačiau ir čia jos sugebėjo rasti būdų lietuvių vaikams pramokyti bent kiek lietuviškai rašyti ir skaityti. O dabartiniu metu šeštadienine mokykla pasiekia tuos vaikus, kurių tėvai toli gyvena ir negali kasdien savo vaikų į jų vedamą mokyklą atvesti.

Dar per trumpas laiko taras, kad būtų galima spręsti apie Seseles Kazimieriečių pastiektus vaisius Argentinoje, bet reikia pripažinti, kad jų įtaka jaučiamą ne tik mokykloje, bet ir vasaros mergaičių stovykloje, ir bendrai vaikų auklėjime. Tą įtaką dar daugiau pajusime, kai išaugs jų išauklėta karta.

Prieš penkiolika metų Argentinoje atvyko trys Seseles: Ses. M. Adorata, Ses. M. Estera ir Ses. M. Rozana. Vėliau prie jų prisidėjo Ses. M. Kamilė ir Ses. M. Aloyza. Dar vėliau — Ses. M. Placidia, Ses. M. Angelica ir paskiausiai Ses. M. Dilekta ir Ses. M. Elenisa. Ši pastaroji kilusi jau iš Argentinos lietuvių. Šios Seserys Kazimierietės Argentinos lietuvių istorijoje užims garbingą vietą. Jų darbus atsimins ir tos kartos, kurios jų nebus pažinusių, kurios gal matys tik jų įpėdinų darbuotę.

Sveikindami šioje gražioje sukaktyje, Seseris Kazimierietes, čia mūsų tarpe besidarbuojančias, linkime Dievo palaimos ir sėkmės, tarnaujant Dievui ir saviesiems. O toms, kurios jau darbuojasi kitose vietose, tegul bus pareikštas mūsų prisiminimas ir padėka.

P. S.

* Kestučio Kančausko gimtadienio proga rugsėjo 30 d. tėveliai Marija ir Leonas Kančauskai surengė iškilmingą šventę, kurioje dalyvavo daug p. p. Kančauskų giminų ir artimųjų.

A. L. Sp. Klubo „Kovas“ krepšinininkai spalio 13 d. 19 val. Lietuvių Parapijos Sporto aikštėje turės nepaprastai įdomų susitikimą su Urugvajaus Liet. Sporto Klubo VYTIS krepšinininkais. Tai bus pirmas ir istorinis abiejų lietuviškų kolonijų sportininkų susitikimas. Visi sporto mėgėjai šio susitikimo laukia su dideliu įdomumu. Susitikimą dar labiau suinteresuoti, mūsų pramonininkai pasakytė pereinamąją taurę, už kurią bus varžomasi eilėje susitikimų. Koviečiams, norint šias rungtynes laimėti, teks labai stipriai pasitempti, nes Vyties komanda savo tarpe turi eilę pirmos klasės ir olimpietų krepšinininkų. Nežiūrint koks bus rungtynių rezultatas, šis istorinis susitikimas bus graži lietuviškumo ir sporto mėgstamo lietuviško jaunimo demonstracija.

Franqueo Pagado Concesión N.º 4289 Tarifa Reducida Concesión N.º 4016

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanio Medoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 52429

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Antanas Kleiva. Rankraščiai taisom! Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — grąžinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, pusm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.— Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

IX METAI — Nr. 176

10 DE OCTUBRE

1931 - 25 METAI - 1956

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMO DRAUGIJA

ŠVENČIA SAVO

25 METŲ JUBILĖJŲ

1956 m. spalio 20 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda.

Programoj:

- 1) Atidarymo ir apibūdinimo žodis — Z. Juknevičius.
2) Organizacijų ir visuomenės atstovų sveikinimai.
3) Vaidintojų Būrelis suvaidins 3-jų veiksmų dramą:

„TĖVŲ ŽEMĖ“.

Vaidina: J. BUTKUS — A. Matukas, S. BUTKUS — R. Rumišas, A. BUTKUS — R. Malela, J. DAUBARA — S. Stanaitis. O. DAUBARIENĖ — O. Savickaitė, BIRUTĖ, jos dukterė — A. Miliuškaitė, P. SIDABRA — V. Simutis.

Režisuoja KVRINAS RUNIMAS.

PO VAIDINIMO ŠOKIAI.

Visas ir visus maloniai kviečia

A. L. JAUNIMO DR-JOS VALDYBA

* Juozas Vaisieta Lomas poliklinikoje turėjo sunkią vidurių operaciją. Ši operacija ligoniui jau trečioji. Linkime greit pasveikti.

* Ona Janušytė ir N. Brusconi susilaukė pirmgimio sūnaus Gustavo Adriano. Jaunavedžiai džiaugiasi padidėjusia šeima.

* Marija Šantarienė jau grįžo į namus ir kiek sustiprėjusi atlieka ruošos darbus. Jai buvo padaryta sunki tulžies operacija Vecinal de Villa Porvenir ligoninėje

sienei, F. ir V. Ratkams, A. Jušinskaitėi, G. Macaitienei, A. ir K. Mišūnams, M. Mažeikai, Mažeikų šeimai, O. Timinskienei, O. Rudėnėnei, O. Kniežaitėi, M. Cibavičiams ir visiems, kurių neatsimenu.

Rozalija Kazeliūnienė

ĮVAIRUMAI

DĖMESIO. PAVOJINGA. VAIRUOJA MOTERIS.

Tokį užrašą prie savo automobilio užpakalio prisikabino viena čia iš Los Angeles. Ji aiškino, kad dabar greitai važiuojantieji pralenkia pro ją nusišypsodami. O anksčiau priviję jie išsikoliodavę, kad bobą sėdi prie vairo ir kliudo vyrui važiuoti. Ji mano, kad priekaištų ji dabar išvengia, tokiu užrašu pati sau kaltes iš anksto prisimindama ir vyrus tuo maloniai patenkindama.

TVARKA BE KRAUJO

Indijoje dažnai gatvėse pasitaiko riausių ir netvarkos. Policijai šaudyti į žmones nevada patogu ir galima o tvarkos reikia. Paskutiniu laiku sugalvojo vartoti gumines kulkas. Šaunant ir balsas yra, ir kulka lieka, ir dargi įkerta tiek, kad praeina noras neklausyti, bet kraujo ir aukų nėra, kad reikėtų ligoninės, bet ant įšautos vietos sėdėti vis dėlto nepatogu.

PADEKA

Visiems Temperley lietuviams, suaukojusiems pinigų kielikui mano kunigystės šventimų prisiminimui, ypač J. ir J. Valantinavičiams bei U. ir M. Povilaičiams reiškiu nuoširdžiausią padėką

Diak. J. Stasiulevičius

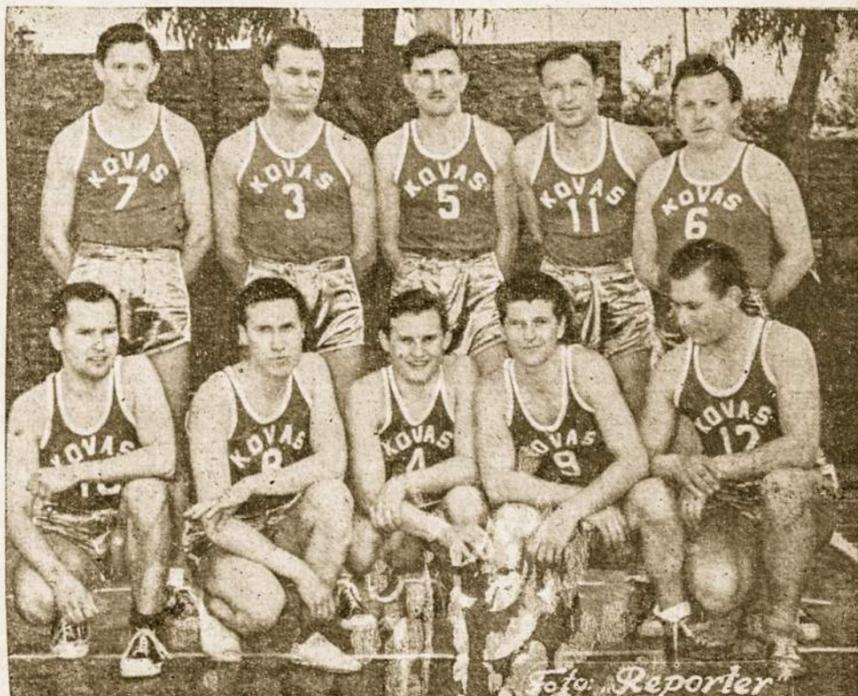
PADEKA

Visiems maloniems tautiečiams, žodžių ar raštu pareiškusiems užuojautą dėl mano a. a. tėvelio mirties, ypač tiems, kurie už jo vėlę pasimeldė, reiškiu nuoširdžiausią padėką

Kun. Pr. Garšva, MIC

PADEKA

Reiškiu nuoširdžią viešą padėką visiems, kurie mane ligoje lankė ar bet kuriuo būdu prisidėjo mano ligai palengvinti, ypač padėka priklauso kun. J. J. Jakaičiui, T. Alek-

Argentinos Lietuvių Sporto Klubo „Kovas“ krepšinio komanda.